



HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

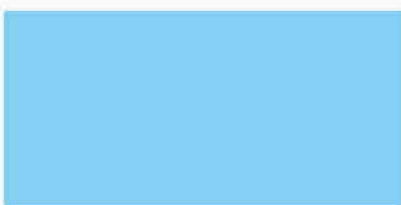
Søren Hansen
Sevelvej 85
7830 Vinderup

Dato: 24-05-2016
Sagsnr.: 09.17.18-P19-28-15
Henv. til: Ole Lousdal
Natur og Miljø
Direkte tf.: 96 11 7826
Afdeling tf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

Tillæg nr. 2 til § 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Damgård

Sevelvej 85, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 13a, Sevel By, Sevel



MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 868 AF 3. JULI
2015 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.



Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Dokumentation</i>	7
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	7
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	7
<i>Stalde</i>	8
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	9
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	9
<i>Lugt</i>	9
<i>Transport</i>	9
<i>Døde dyr</i>	10
<i>Restvand og spildevand</i>	10
<i>Skadedyr</i>	10
<i>Håndtering af gylle</i>	10
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	10
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	11
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	11
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	11
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	12
KLAGEVEJLEDNING	12
OFFENTLIGGØRELSE	12
RETSBESKYTTELSE	13
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	14
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
GENERELLE FORHOLD	15
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	15
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	16
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	17
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	19
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	19
<i>Stalde</i>	19
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	20
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	21
<i>Ventilation</i>	23
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	24
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	25
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	25
<i>Ammoniak</i>	25
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	27
<i>Lugt</i>	28
<i>Transport</i>	29



<i>Restvand og spildevand</i>	31
HUSDYRBRUGETS UDBRINGINGSAREALER	31
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	31
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	35
<i>Sædskifte og efterafgrøder</i>	35
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	35
<i>Grundvand</i>	35
<i>Bilag IV-arter</i>	36
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	37
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	38
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	38
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	39
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	41
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	46
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	47
BILAG	48
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	48
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	49
BILAG 3 – INDRETNING AF NY STALD	50
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	51
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	52
BILAG 6 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD.....	53
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG.....	54
BILAG 8 – AREAL OVERSIGT.....	55
BILAG 9 – AREALER DEL 1/7	56
BILAG 10 – AREALER DEL 2/7	57
BILAG 11 – AREALER DEL 3/7	58
BILAG 12 – AREALER DEL 4/7	59
BILAG 13 – AREALER DEL 5/7	60
BILAG 14 – AREALER DEL 6/7	61
BILAG 15 – AREALER DEL 7/7	62
BILAG 16 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	63
BILAG 17 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD.....	64
BILAG 18 – JORDBUNDSTYPER.....	65
BILAG 19 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	66
BILAG 20 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE).....	67
BILAG 21 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER.....	68
BILAG 22 – GRUNDVANDSOMRÅDER	69
BILAG 23 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	70
BILAG 24 – AREALER HVOR DER SKAL ETABLERES 20 METER BRÆMMER MOD OVERDREVSAREALET	75
BILAG 25 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	76
BILAG 25 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	77
APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	78
APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPPLAND VENØ SUND - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	81

**Stamblad for virksomheden**

Godkendelsesdato:	24-05-2016
Godkendelse hjemmel, lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	Tillæg nr. 2 til § 12
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Søren Hansen
CVR-nr. / P-nr.	29892090 / 1012631096
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 85, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448878 / 40576877
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Søren Hansen
Husdyrbrugets e-mail:	ahs1980@sol.dk
Matrikel	13a, Sevel By, Sevel
CHR	57194
Byggetilladelse	Da projektet omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos kommunen. Dette gøres via www.bygogmiljoe.dk
Ejendomsnr.	6610185904
Husdyrgodkendelsesskema nummer	80141
Husdyrbrugets konsulent	Helle Kalkrup, Lemvigegnens Landboforening, e-mail: hek@lemvig-landbo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63
Sagsnummer	09.17.18-P19-28-15



Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 31-08-2015 modtaget ansøgning om ændring af husdyrbruget på Sevelvej 85, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor fortsat omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ændringen meddeles som tillæg nr. 2 til eksisterende miljøgodkendelse. Forhold der ikke ændres, er ikke behandlet i nærværende tillæg, og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 02-12-2009.

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 02-05-2016 til 24-05-2016 kl 12.00.

Ansøger har ønsket at overgå fra konventionel til økologisk produktion. Dette medfører, gylleforsuringsanlægget ikke længere kan benyttes som et ammoniakreducerende tiltag på ejendommen. Tillægget omfatter en udvidelse af dyreholdet i forhold til tillæg nr. 1 fra 2013. Derudover søges der om byggeri i form af en ny stald til nykælvere, goldkøer, højdrægtige kvier og småkalve.

Kvier fra 6-25 mdr. flyttes til Svenstrupvej 5 som er blevet købt til ejendommen. Gyllen fra denne ejendom importeres i ansøgningen og medregnes i gødningsregnskabet for Sevelvej 85.

Den gældende godkendelse er på 404,52 DE bestående af 219 malkekøer, 225 kvier og 112 tyrekalve (40-60 kg) Bedriftens dyrehold ønskes ændret til 397,67 DE bestående af 265 malkekøer, 15 kvier (25-26 mdr.), 45 småkalve (0-6 mdr.) og 132 tyrekalve 40-60 kg. Køernes mælkeydelse er sat til 10.500 kg EKM.

Der er flere udbringningsarealer i forhold til nudriften og arealerne drives fremadrettet med et lavere dyretryk.

En række vilkår fra tillæg nr. 1 af 20-12-2013 er videreført og ajourført i nærværende tillæg nr. 2 mhp. at ophæve tillæg nr. 1.



Meddelelse om godkendelse

Tillægget fastlægger de vilkår, der gælder for ændringen af husdyrbruget i forhold til eksisterende miljøgodkendelse.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 265 malkekøer, tung race (10.500 kg EKM), 15 kvier (25-26 mdr.), 45 småkalve (0-6 mdr.) tung race, 132 tyrekalve (40-60 kg) tung race, svarende til i alt 397,67 DE, på husdyrbruget matr. nr. 13a, Sevel By, Sevel, beliggende Sevelvej 85, 7830 Vinderup.

Tillægget bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog



Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Tillæg nr. 1 af 20-12-2013 ophæves ved meddelelse af tillæg nr. 2.
2. Vilkår 2-3, 6-25, 36-41 og 43-44 i hovedgodkendelse af 02-12-2009 ophæves ved ibrugtagning af nærværende tillæg nr. 2.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - affaldsregistrering og –bortskaffelse
 - mark- og gødningsplaner
 - driftsjournaler (jvf. bilag 25)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

4. Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller).

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.500 kg EKM)	265	374,49
Kvier (25-26 mdr.), tung race	15	9,31
Småkalve (0-6 mdr), tung race	45	12,15
Tyrekalve, tung race (40-60 kg)	132	1,73
I alt		397,68



Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

7. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-nivåu
		Antal	DE	
Kostald	Malkekøer (10.500 kg EKM), st. race	190	268,5	Sengestald med spalter og spalteskraber. Udegående 2 mdr. indenfor udbringningsarealet.
	Småkalve, (0-6 mdr.), tung race	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
Ny stald goldkøer / kvier / nykælvere	Malkekøer (10.500 kg EKM), st. race	75	105,98	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter og linespil. 52 udegående udenfor udbringningsarealet. 23 udegående indenfor udbringningsarealet.
	Årsopdræt, tung race (25-26 mdr.)	15	9,31	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter og linespil. Udegående 6 mdr. indenfor udbringningsarealet.
	Småkalve, (0-6 mdr.), tung race	45	12,15	Dybstrøelse hele arealet. Udegående indenfor udbringningsarealet 4 måneder om året i aldersintervallet 4-6 mdr. Kalve 0-3 mdr. ikke udegående.
	Tyrekalve (40-60 kg), st. race	132	1,73	Dybstrøelse hele arealet.

- I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- Kvæg skal være udegående i det antal måneder som er anført i vilkår 7. Der skal føres journal til dokumentation.
- Der skal i kostalden etableres skrabeanlæg. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.
- Skrabere i kostalden skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes



ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring af staldanlæg

12. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Ensilage opbevaring og håndtering

13. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundslande.
14. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som fast husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Lugt

15. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.



Transport

16. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Døde dyr

17. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Restvand og spildevand

18. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

19. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på støbt og tæt plads med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Skadedyr

20. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrskæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Håndtering af gylle

21. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko for spild fra påfyldning af gyllevogne ol., kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

22. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på drænedede jorde, lavbundsarealer eller på marker der skræner stejlt mod vandløb eller søer.

23. Komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt. Omlastning i forbindelse med



udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse. En omlastning må højst tage en uge.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

24. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 8.

Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 399,38 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 9, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 140 kg N/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.

25. Landbrugets arealer skal drives efter NaturErhvervstyrelsens regler for autoriserede økologiske jordbrugsbedrifter herunder skal kvælstofnormen reduceres med 100 %.

26. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 50,00 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 9.

27. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

28. Ved udbringning af gylle på gylleaftalearealer, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal der foreligge en underskrevet aftale herfor. Aftalen skal indeholde et kort, der angiver hvilke arealer aftalen omhandler.

29. Udbringning af flydende husdyrgødning i de første 20 meter mellem mark 55-0, 56-0 og 57-0 og overdrevsarealet der grænser op til markerne skal foregå ved nedfældning. Ved udbringning af fast husdyrgødning indenfor 100 meter zonen fra overdrevsarealet skal gødningen nedbringes indenfor 6 timer.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

30. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.

31. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.



32. Der må ikke etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.



Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 22-06-2016.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Natur- og Miljøklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster 500 kr. i klagegebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Søren Hansen, Sevelvej 85, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- De kulturhistoriske museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- Djeldvej 56, 7830 Vinderup, CVR: 10108616 (Gyllemodtager)



- Hustedvej 5, 7830 Vinderup, CVR: 28491050 (Gyllemodtager)
- Helle Kalkrup, Lemvigegnens Landboforening, e-mail: hek@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)
- Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted (bortforpagter, jord nu købt af ansøger)
- Thomas Ørskou Routh, Hvejnkjærvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter, jord nu købt af ansøger)
- Jens Jensen, Svenstrupvej 8, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Lars Henrik Serup, Nr Sahlvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Christian Birger Møller Vestergaard, Bagvejen 24, 7870 Roslev (bortforpagter)
- Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Kirsten Hedegaard Svejdal, Vesterled 48, 7830 Vinderup (nabo)

I perioden 02-05-2016 til 24-05-2016 kl 12.00 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Djeldvej 56, 7830 Vinderup, CVR: 10108616 (Gyllemodtager)
- Hustedvej 5, 7830 Vinderup, CVR: 28491050 (Gyllemodtager)
- Helle Kalkrup, Lemvigegnens Landboforening, e-mail: hek@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)
- Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted (bortforpagter, jord nu købt af ansøger)
- Thomas Ørskou Routh, Hvejnkjærvej 1, 7830 Vinderup (bortforpagter, jord nu købt af ansøger)
- Jens Jensen, Svenstrupvej 8, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Lars Henrik Serup, Nr Sahlvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Christian Birger Møller Vestergaard, Bagvejen 24, 7870 Roslev (bortforpagter)
- Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Kirsten Hedegaard Svejdal, Vesterled 48, 7830 Vinderup (nabo)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Retsbeskyttelse

Tillægget til godkendelsen skal læses i sammenhæng med eksisterende miljøgodkendelse og tillæg.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til



revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2017.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Tillægget til godkendelsen træder i kraft den 24-05-2016. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.



Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget.

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Søren Hansen ejer og driver husdyrbruget på Sevelvej 85, 7830 Vinderup under CVR nr. 29892090. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme.



Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Søren Hansen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 700 meter nordvest for Sevel By, 2,5 km sydøst for Sahl og ca. 4 km øst for Vinderup by. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Vesterled 48) – krav 50 meter	ca. 213 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde [Sevel] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 700 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende [Hjerl Hede] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 1,9 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, [samlet bebyggelse nord for Hellesø] - vurdering indenfor 300 meter	ca. 2 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	ca 1,7 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	ca. 2,5 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny stald	58 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny stald	ca. 900 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny stald	> 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny stald	ca. 115 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny stald	> 500 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny stald	ca. 60 m
Naboskel (krav 30 m) - ny stald	ca. 130 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. den nye kostald opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:



- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlæg

Ejendommen ligger i det åbne land knap 800 meter nordvest for Sevel, som er den nærmeste landsby i området.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger uden for bevaringsværdigt landskab, værdifuldt kulturværdi samt uden for bygge- og beskyttelseslinie.

Områdets landskab er et sammensat, småbakked landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller. Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster. Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd. Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mellem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet. Ryde Plantage, Fællesjorderne ved Møgelmoose og kløften Gjæven udgør området særligt oplevelsesrige landskaber.

Nærområdet ved husdyrbruget er et ret kuperet landbrugsområde og danner randmoræne, hvor terrænet falder mod øst og tunneldalen ved Stubbergård Sø. Ejendommen har delvis randbeplantning mod syd og nord, mens ejendommen er skærmet af nord sydgående læhegn mod øst og vest. Disse læhegn ligger i en afstand af ca. 150 meter på hver side af de eksisterende anlæg.

Der opføres en ny stald på 1.875 m² vest for og parallelt med eksisterende kostald. Den nye stald er i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri.

Samlet vurderes det, at beliggenheden af det ansøgte ikke vil indvirke negativt på landskabet i området. Den nye stald vil fremstå som en samlet enhed med eksisterende byggeri og være en naturlig udvidelse herfra.

Vurdering i forhold til arealer

Vær især opmærksom på gravhøjene, der ligger inde på eller tæt ved dyrkningsarealerne ift. overholdelse af 2 meter bræmmen.



Beskyttede fortidsminder

Flere af markerne ved Sevel ligger i Oldtidsvejens forløb og nogle af markerne ligger pt. inden for beskyttelseslinierne for fredede fortidsminder, jf. bilag 23.

Fortidsminder er beskyttet jf. § 29 e og f i Museumsloven og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinie omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven. Inden for de 100 m er der forbud mod forandring af arealet. Vær især opmærksom på gravhøjene, der ligger inde på eller tæt ved dyrkningsarealerne ift. overholdelse af 2 meter bræmmen.

På udbringningsarealerne er der registreret flere ikke fredede fortidsminder (overpløjede gravhøje), jf. bilag 23. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde. Arealerne ved Stendis ligger ligeledes inden for et område udpeget til værdifuldt kulturmiljø pga. Oldtidsvejens forløb gennem området. Der er dog ikke registreret ikke fredede fortidsminder eller kulturarvsarealer på arealerne. Findes fortidsminder på arealerne skal arbejdet standses og Holstebro Museum informeres.

Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne er der registreret diger. Digerne er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digernes placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indværende godkendelse, da de er placeret i markskel, se kortbilag. Vær dog opmærksom, hvis marker sammenlægges.

En del af udbringningsarealerne ved Stubbergård Sø ligger inden for det fredede område ved Stubbergård Sø, jf. bilag 23. Aktiviteter på disse arealer må derfor ikke være i strid med fredningskendelsen for området.

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger i et område med stor geologisk værdi, hvilket viser sig i det kuperede terræn. For at beskytte de særlige geologiske landskabstræk, bør der ikke foretages terrænreguleringer på arealerne.



Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives økologisk (ansøgt) med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.500 kg mælk)	265	374,49
Kvier (25-26 mdr.), tung race	15	9,31
Småkalve (0-6 mdr), tung race	45	12,15
Tyrekalve, tung race (40-60 kg)	132	1,73
I alt		397,68

Produktionsniveau

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag i hovedgodkendelsen.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift 2013 ansøgning		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Kostald	Malkekøer (10.500 kg mælk), st. race	190	268,5	190	268,5	Sengestald med spalter og spalteskraber. Udegående 2 mdr. indenfor udbringningsarealet.
	Småkalve, (0-6 mdr.), tung race	55	14,86	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
Ungdyrstald	Tyrekalve (40-60 kg), st. race	112	1,47	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Årsopdræt, tung race (6-8,5 mdr.)	20	6,56	0	0,00	Sengestald med spalter.
	Årsopdræt, tung race (8,5-13 mdr.)	40	15,37	0	0,00	Sengestald med spalter.



	Årsopdræt, tung race (13-22 mdr.)	46	22,65	0	0,00	Sengestald med spalter.
	Årsopdræt, tung race (13-22 mdr.)	34	16,74	0	0,00	Dybstrøelse med lang ædeplads.
	Årsopdræt, tung race (22-25 mdr.)	15	8,83	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
Ombygget kvie/ Goldkostald	Malkekøer (10.500 kg mælk), st. race	29	40,98	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Årsopdræt, tung race (22-25 mdr.)	15	8,83	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
Ny stald goldkøer / kvier / nykælvere	Malkekøer (10.500 kg mælk), st. race	0	0,00	75	105,98	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter og linespil. 52 udegående udenfor udbringningsarealet. 23 udegående indenfor udbringningsarealet.
	Årsopdræt, tung race (25-26 mdr.)	0	0,00	15	9,31	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter og linespil. Udegående 6 mdr. indenfor udbringningsarealet.
	Småkalve, (0-6 mdr.), tung race	0	0,00	45	12,15	Dybstrøelse hele arealet. Udegående indenfor udbringningsarealet 4 måneder om året i aldersintervallet 4-6 mdr. Kalve 0-3 mdr. ikke udegående.
	Tyrekalve (40-60 kg), st. race	0	0,00	132	1,73	Dybstrøelse hele arealet.

I forbindelse med udvidelsen opføres der en ny stald til nykælvere, goldkøer, højdrægtige kvier og småkalve. Efter ændringen til økologi vil forsøringsanlægget ikke længere være i brug.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

**BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak****Grænseværdier for ammoniaktab (EGV) opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde**

Staldafsnitnavn	Navn på dyretype og staldsystem	Staldsystem-kode	EGV ved Ny stald (kg NH ₃ -N)	EGV ved Eksisterende stald (kg NH ₃ -N)	Husdyrtype-enhed
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	<i>KvMa11</i>	8,948	8,948	per årsko
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	<i>KvMa11</i>	8,948	8,948	per årsko
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	<i>KvKs12</i>	3,486	3,486	per årsopdræt
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvSm01</i>			
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvSm01</i>			
Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvTk01</i>			
Ungdyrstald	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvSm01</i>			
Ungdyrstald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvKs08</i>	3,99	5,36	per årsopdræt
Ungdyrstald	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvTk01</i>			
Ungdyrstald	Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagtning 440 kg), Spaltegulvbokse	<i>KvUt08</i>			
Kostald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvKs08</i>	3,99	5,36	per årsopdræt
Kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvMa08</i>	7,31	9,8	per årsko



Ny stald goldkøer/kvier/nykælvere (Ny/Renoveret stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
KvMa11	PR-572363	Malkekøer dybstrøelse	52	8,948	0,83	387,75			
Den vejledende sum er korrigeret for at dyrene er udegående i en periode af året:									
Korrektion: $\text{Korrektion} = \text{Før KOR} + \frac{(12\text{mdr} - (\text{uden for areal} + \text{inden for areal}))}{12\text{mdr}}$ $= 1 \times \frac{(12\text{mdr} - (0 + 2)\text{mdr})}{12\text{mdr}} = 0,833$									
KvMa11	PR-572364	Malkekøer dybstrøelse	23	8,948	0,83	171,50			
Den vejledende sum er korrigeret for at dyrene er udegående i en periode af året:									
Korrektion: $\text{Korrektion} = \text{Før KOR} + \frac{(12\text{mdr} - (\text{uden for areal} + \text{inden for areal}))}{12\text{mdr}}$ $= 1 \times \frac{(12\text{mdr} - (2 + 0)\text{mdr})}{12\text{mdr}} = 0,833$									
KvKs12	PR-572365	Opdræt tung dybstrøelse	15	3,486	0,65	34,02			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:									
Korrektion: $\text{Korrektion} = \frac{((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3}}{\text{KOK1}}$ $= \frac{(((26 + 25) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 1,3$									
Den vejledende sum er korrigeret for at dyrene er udegående i en periode af året:									
Korrektion: $\text{Korrektion} = \text{Før KOR} + \frac{(12\text{mdr} - (\text{uden for areal} + \text{inden for areal}))}{12\text{mdr}}$ $= 1,3 \times \frac{(12\text{mdr} - (6 + 0)\text{mdr})}{12\text{mdr}} = 0,651$									
KvSm01	PR-572366	Øvrige	30			53,21			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normal for ammoniakfordampning.									
KvSm01	PR-572367	Øvrige	15			21,23			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normal for ammoniakfordampning.									
KvTk01	PR-572368	Øvrige	132			8,62			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normal for ammoniakfordampning.									

Kostald (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
KvKs08	PR-572381	Opdræt tung	0			0,00			
KvMa08	PR-572382	Malkekøer	190	9,8	0,83	1.551,67			
Den vejledende sum er korrigeret for at dyrene er udegående i en periode af året:									
Korrektion: $\text{Korrektion} = \text{Før KOR} + \frac{(12\text{mdr} - (\text{uden for areal} + \text{inden for areal}))}{12\text{mdr}}$ $= 1 \times \frac{(12\text{mdr} - (2 + 0)\text{mdr})}{12\text{mdr}} = 0,833$									



Forklaring af forkortelser brugt i beregningerne

alder ind: Indgangsalder, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[AlderInd].
alder ud: Udgangsalder, enten indtastet eller fra kvælstof-normtal. Findes i kvælstof-normtalssæt[AlderUd].
Før KOR: Udregnet korrektionsværdi før udegående korrektion.
inden for areal: Indtastet værdi for antal måneder hvor dyr er inden for udbringningsareal.
KOK1: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK1].
KOK2: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK2].
KOK3: Konstant til brug i alderskorrektion af kvæg. Findes i BAT-normtalssæt[KvaegOpdraetK3].
uden for areal: Indtastet værdi for antal måneder hvor dyr er uden for udbringningsareal.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2161,11 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2228,00 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-66,89 kgN/år

Af ovenstående skema fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 2.161 kg N og ligger således under det beregnede BAT emissionsniveau, som er 2.228 kg N. Der er indsat skrabere på spalterne i den eksisterende kostald hos de malkende køer med en ammoniakreducerende effekt på 25 %.

Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniak udledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.



Opbevaring af flydende husdyrgødning

Gødningen fra malkekøerne håndteres primært som gylle. Gødning fra opdræt, goldkøer m.v. håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Jf. skema 3 er en del af dyrene udegående, også uden for udbringningsarealet.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 7.605 m³ gylle samt inkl. nedbør og spildevand.

I nedenstående Skema 4 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 4. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I, Sevelvej 85	1991	2004	1.440	1.440
Gyllebeholder II, Sevelvej 85	1999	2009	1.840	1.840
Gyllebeholder I, Svenstrupvej 5	1993	2009	0	800
Gyllebeholder II, Svenstrupvej 5	2008	2009	0	2.000
Samlet opbevaringskapacitet:			3.280	6.080

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,5 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.



Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 1.566 m³, hvoraf en stor del kan opbevares på møddingspladsen og køres ud ved direkte udkørsel. En mindre del af husdyrgødningen opbevares overdækket i markstak.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Kompostmarkstakke højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort. For at sikre mod afløb fra stakkene stilles der vilkår om, at stakkene ikke må placeres på drænedede arealer, lavbundsarealer eller arealer der skråner stejlt mod vandløb eller søer.

Foderrester m.v.

Gødning og foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Dette skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.161 kg/år, hvilket er 312 kg mindre end niveauet i 2007.

**Skema 5. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.**

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af det generelle krav om reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	817 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	934 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	70 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	259 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	81 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og generel reduktion	2.161 kg N / år
Meremission	-312 kg N / år

Jf. ansøgningsskema 86146 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Afstanden til det nærmeste Natura 2000-område er ca. 1,7 kilometer til EF-Habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, og lidt længere til EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Flyndersø og Skallesø.

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, er nogle små moseområder med kortlagt elle- og askesump ved Hellesø ca. 1,7 – 2,5 kilometer øst for ejendommen.

Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 16 kg N/ha/år kan den være overskredet. Naturtilstanden for sumpene er dog angivet som I – god tilstand.

Beregninger viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra driftsændringerne og 0,1kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter ændringerne.

Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Nord for ejendommen i en afstand af ca. 2 kilometer fra bygningerne er registreret et ca. 3,7 ha stort overdrevarsareal, som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er tale om fine og relativt artsrige, sure overdrev med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år, som med en baggrundsbelastning omkring 16 kg N/ha/år kan være overskredet.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,1 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.



Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er en række mindre egekrat mod øst.

Ca. ½ kilometer øst for ejendommen er kortlagt et 1,7 ha stort egekrat. Kommunen har desværre ikke nyere biologiske data fra krattet. Beregninger viser en kvælstofdeposition på 0,2 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,5 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

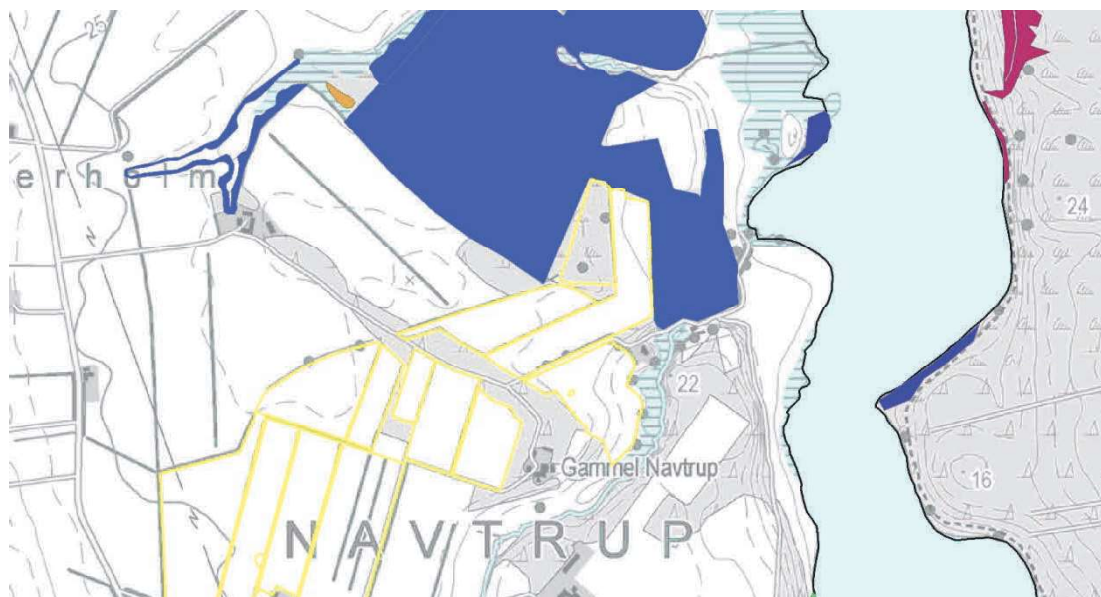
Det bemærkes, at et mindre, kortlagt egekrat imellem det nævnte egekrat og ejendommen er for lille til at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur. Disse regler er derfor overholdt.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ved Navtrup grænser to udbringningsarealer op til kortlagt, kvælstoffølsom habitatnaturtyper (6239, surt overdrev, blå udfyldning på kortet herunder) i Natura 2000-område. Der stilles krav om at der i en afstand af 20 meter fra overdrevsarealerne kun må udbringes flydende husdyrgødning ved nedfældning. Fast husdyrgødning skal i en afstand af 100 meter fra overdrevsarealet nedbringes inden 6 timer. Markerne fremgår af bilag 24.



Mindre dele af de nordlige udbringningsarealer ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/anmeldeordning-i-natura-2000-omraader/>

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning.

**Skema 6. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.**

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	82	82	76	305	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	174	173	155	850	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	260	260	241	847	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. det stillede vilkår kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Antallet af transporter vil ikke ændres væsentligt i forhold til tillæg fra 2013, jf. nedenstående tabel. Sammenlagt forventes der færre transporter. Der vil være færre transporter af gylle, da kapaciteten er 25 t gylle pr. læs i forhold til 20 t i godkendelsen fra 2013. Antallet af transporter, når der ensileres falder markant, da der i dag anvendes vogne, der har en kapacitet på 40-60 t pr. læs sammenlignet med 15-20 t pr. læs før.

Der er ikke regnet med transport af ensilage til fodring, da det pt. foregår hjemme på ejendommen fra ensilagesiloerne, der ligger i nærheden af staldene. Transport med handelsgødning og kemikalier falder væk, da ejendommen er økologisk. Husdyr til og fra husdyrbruget stiger, da der ca. hver anden uge flyttes kvier fra Sevelvej 85 til Svenstrupvej 5.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgod-



kendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljø-mæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 7. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Kørsel	Ansøgt tillæg 2013	Ansøgt tillæg 2016
Indkøbte fodermidler	36/år	36/år
Olie	17/år	21/år
DAKA	40-50/år	35/år
Husdyr til/fra husdyrbruget	34/år	62/år
Mælk	183/år	183/år
Flydende husdyrgødning	433/år	350/år
Dybstrøelse	62/år	62/år
Grovfoder/ensilage	300/år	100/år
Handelsgødning og kemikalier	3-4/år	0/år
Andre (erhvervsaffald)	52/år	52/år
I alt	1.171/år	901/år

Vurdering af transporter

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne og transportbelastningen falder.

Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.



BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Restvand og spildevand

Tag- og overfladevand fra den nye kostald håndteres som angivet i nedenstående skema. Øvrige forhold vedr. spildevand og restvand er uændrede i forhold til hovedgodkendelse:

Skema 8. Håndtering af restvand og spildevand fra ny kostald mv..

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand, ny kostald	Ledes til dræn
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler

Hvis der etableres tagrender på den nye kostald, skal vandet herfra ledes til nedsivning via faskine. Før etablering af faskiner, skal der fx i forbindelse med byggeansøgningen indsendes ansøgning om tilladelse til etableringen. Hvis der ikke sættes tagrender på de nye bygninger kan vandet nedsives på stedet. Afledning til dræn eller vandløb kræver udledningstilladelse.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup (CVR: 10108616) samt på aftalearealer tilhørende Niels Jørgen Laustsen, Hustedvej 5, 7830 Vinderup (CVR: 28491050). Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 9.

Skema 9. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Sevelvej 85, 7830	Kvæggylle	25.373	3.829	260,94
Sevelvej 85, 7830	Dybstrøelse	7.455	1.096	68,14
Svenstrupvej 5	Kvæggylle	6.131	888	63,97
Sevelvej 85, 7830	Afsat ved afgræsning	5.576	815	56,33
I alt		44.535	6.628	449,38
Fraført fra husdyrbruget				
Djeldvej 56, CVR: 10108616, ansøgt §16	Kvæggylle	-3.413	-489	-35,00
Hustedvej 5, CVR: 28491050, §16 2009	Kvæggylle	-1.463	-209	-15,00
I alt		-4.876	-698	-50
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Sevelvej 85, 7830	Kvæggylle	26.628	4.018	274,91



Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Sevelvej 85, 7830	Dybstrøelse	7.455	1.096	68,14
Sevelvej 85, 7830	Afsat ved afgræsning	5.576	815	56,33
I alt		39.659	5.929	399,38

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 9 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 283,31 ha, hvoraf 157,66 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 48,58 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 10 og er beliggende i henhold til bilag 8-15.

Skema 10. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	5,11	Sevelvej 85, 7830 Vinderup
3-1	3,10	
4-0	6,28	
4-1	6,21	
12-0	7,81	
21-0	2,70	
22-0	3,51	
23-0	2,51	
24-0	2,85	
24-1	0,98	
26-0	2,02	
30-0	10,44	
31-0	6,77	
32-0	9,21	
34-0	4,86	
35-0	1,90	
36-0	5,79	
2-0	14,75	
3-0	8,23	
2-1	4,35	
33-0	6,32	
38-0	1,42	
38-1	2,40	
18-0	3,84	
18-1	2,28	
I alt	125,64	
Forpagtede arealer		
12-1	1,10	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup
13-0	4,51	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5, 7830 Vinderup



Marknr.	Ha	Ejerforhold
13-1	0,32	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5, 7830 Vinderup
13-2	1,64	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5, 7830 Vinderup
19-0	2,95	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup
16-0	6,63	Christian Birger Møller Vestergaard, Bagvejen 24, 7870 Roslev
29-0	1,40	Lars Henrik Serup, Nr Sahlvej 6, 7830 Vinderup
28-0	8,79	Lars Henrik Serup, Nr Sahlvej 6, 7830 Vinderup
27-0	8,01	Lars Henrik Serup, Nr Sahlvej 6, 7830 Vinderup
55-0	3,97	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
57-0	1,67	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
56-0	2,48	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
48-0	1,82	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
50-0	2,13	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
52-0	1,15	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
51-0	0,70	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
53-0	2,82	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
54-0	3,01	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
58-0	5,70	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
58-1	0,40	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
59-0	2,89	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
59-1	3,10	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
59-2	4,87	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
60-0	2,29	John Christensen, Nautrupvej 43, 7830 Vinderup
61-0	0,69	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
63-0	3,05	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
64-0	9,05	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
65-0	7,08	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
66-0	8,06	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
67-0	7,04	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
68-0	0,97	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
69-0	9,30	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
70-0	9,72	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
71-0	2,11	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
72-0	1,34	DEN JYSKE SPAREKASSE, Borgergade 3, 7200 Grindsted*
40-0	2,03	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-0	1,66	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-1	1,84	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-2	1,00	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-3	2,75	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-4	2,11	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-5	2,03	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-6	3,10	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
41-7	1,21	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
42-0	3,29	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
42-1	0,81	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
42-2	1,16	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup



Marknr.	Ha	Ejerforhold
43-0	1,91	Gunnar Holmgaard Sindersen, Nr Sahlvej 4, 7830 Vinderup
	157,66	Ha forpagtede arealer
I alt	283,31	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
CAA 1-0	5,05	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 2-0	4,12	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 3-0	3,57	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 4-0	2,13	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 5-0	2,13	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 5-1	1,76	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 6-0	4,89	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 7-0	4,94	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 8-1	0,85	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 11-0	4,40	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 12-0	5,92	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 13-0	3,77	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
CAA 14-0	5,06	Carl Anton Andersen, Djeldvej 56, 7830 Vinderup – ansøgt §16
I alt	48,59	ha gylleaftaler (som ikke pt. har gældende arealgodkendelse. Gyllemodtager på Hustedvej 5 har arealgodkendelse fra 2009).

* Arealerne er købt af ansøger, men det nye ejernavn er endnu ikke noteret i matriklen.

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom. Der kan ikke indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.



Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav). For kvæg må der udbringes 1,7 DE/ha pr. planperiode og efter økologireglerne 140 kg N/ha svarende til 39.742 kg N.

For at opfylde økologireglerne (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødning, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 283,39 ha til rådighed. Der er 283,31 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med K4-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

I nedenstående er der ikke vurderet på gylleaftalearealer, da de er behandlet under sag på Djeldvej 56, 7830 Vinderup. Gylleaftalearealerne ligger alle i NFI, jf. bilag 22.

Mark nr. 2-0, 2-1, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 12-0, 12-1, 13-1, 13-2, 16-0, 18-0, 18-1, 19-0, 26-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 38-0 og 38-1 60-0, 61-0, 63-0, 64-0, 65-0, 66-0, 67-0, 68-0 ligger helt eller delvist indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser. Mark nr. 16-0, 32-0, 38-0 og 38-1, 63-0, 64-0, 68-0 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland til Sevel eller Vinderup Vandværker, og mark nr. 16-0 ligger delvist indenfor 300 m hygiejnezonen til indvindingsboring til Sevel Vandværk.



De resterende marker ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, vandindvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen er i ansøgningskemaet beregnet til 34 mg/l med en mer-belastning på -12 mg/l for mark nr. 16-0. Der er ikke foretaget beregning for de øvrige arealer.

Statens kortlægning i området er afsluttet, og heraf fremgår, at det magasin, der indvindes fra ved Sevel og Vinderup Vandværker, er meget godt beskyttet. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplan for området.

På baggrund af ovennævnte vurderes det, at der ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til almen vandforsyning, og at et kvalitetskrav i forhold til nitrat på 50 mg/l i drikkevandet kan opretholdes. Det vurderes derfor, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Sevelvej 85, 7830 Vinderup ikke skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet. Dog bør der udvises forsigtighed i forhold til, at mark 16-0 ligger indenfor 300 meter hygiejnezonen til Sevel Vandværks indvindingsboringer.

Vær opmærksom på afstandskrav til boring 65.1024 (markvanding). De nye bygninger ligger udenfor 25 meterzonen til boringen. Som udgangspunkt vil der kunne gives dispensation fra afstandskravet på 25 meter på eksisterende, idet der er ler i de øverste 20 meter af boringen.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.



Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: De tre førstnævnte af disse arter er registreret som ynglende i flere vandhuller ved Sevel Skovby, der grænser op til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Vandhullerne er omkring 2004 alle nygravet eller oprenset som led i en aftale mellem amt/kommune og lodsejer, og der stilles ikke krav om øgede beskyttelsesbræmmer omkring vandhullerne.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at

¹ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

² Bek. nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.



det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Skive Fjord ikke er opfyldt, da der er konstateret en forøget udledning.

Jf. appendiks 2 vurderes Holstebro Kommune, at , at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Venø Bugt er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er stigende i oplandet til Skive Fjord. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

En mindre del (ca. 61 ha) af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Venø Bugt. Udviklingen i dyrehold i dette opland er faldende, jf. appendiks 2. Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i nitratklasseområder, men på robuste jorde med i nitratklasse 0.

De resterende arealer er beliggende i oplandet til Skive Fjord. Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord, jvf. appendiks 1, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

Husdyrgodkendelse.dk beregner (skema ID 86146) en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord med anvendelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, jf. dennes bilag 3, samt en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord, der bestemmer N-udvaskningen svarende til planteavlssædskifte.



Skema 11. Fordeling af udbringningsarealer i rel. til oplande, nitratklasser og harmonireduktionsprocent samt beregning af maksimal N-udvaskning for udbringningsarealer i forskellige oplande med hhv. faldende og stigende husdyrhold, herunder fastlæggelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen.

Opland(e)	Venø bugt	Skive Fjord	Ansøgt Projekt
Udvikling i dyrehold	Faldende	Stigende	
Udspretningsareal i nitratklasse 0	60,94 ha	222,37 ha	283,31 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 1	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 2	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 3	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet areal	60,94 ha	222,37 ha	283,31 ha
Relativ arealfordeling	21,51%	78,49%	100%
Harmonireduktionsprocent	100,00%	100,00%	100,00%
Maksimalt dyretryk uden virkemidler	1,70 DE/ha	0,00 DE/ha	1,70 DE/ha*
Maksimal N-udvaskning	68,6 kg N/ha	0,0 kg N/ha	14,8 kg N/ha
Ansøgt N-udvaskning			46,7 kg N/ha
Udvaskning svarende til et plantebrug			68,4 kg N/ha
Merudvaskning i det ansøgte projekt			-21,7 kg N/ha
Virkemidler			
Efterafgrøder			0%
Reduceret kvælstofnorm			100%
Harmonitryk			1,41 DE/ha
Sædskifte			K4

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at reduceret kvælstofnorm er anvendt som virkemiddel til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om dette.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i det respektive opland.

**Skema 12. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.**

Natura 2000 område	N62 - Venø sund	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	58.442 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	41.233 ha	89.699 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	55%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	56 kg N/ha/år	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.045 tons N/år	1.595 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	78 tons N/år	137 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.123 tons N/år	1.732 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	60,94 ha	222,37 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	60,94 ha	222,37 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har jvf. Skema 12 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,0 % af den samlede N-udvaskning til fjordene.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".



Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn. En del af mark 28 er kraftigt skrånende mod vandløb, men det vurderes at den naturlige bræmme mellem marken og vandløbet sikrer mod store erosioner og deraf afledt fosforudvaskning. Markerne 33-0, 34-0 og 34-1 skråner mere eller mindre kraftigt (6-12 %) ned mod Ladegård Bæk, som er C-målsat i Regionplan 2005, og afvander til Skive Fjord. Vilkår 42 i hovedgodkendelsen opretholdes derfor. Der er derudover ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af sandede jorde jvf. Skema 13.

Skema 13. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasser	P-klasser areal (ha)
1-0	5,11	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2	5,11
3-1	3,10	Ja	JB4	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
4-0	6,28	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
4-1	6,21	Ja	JB4	Ja	Venø Bugt	-	-
12-0	7,81	Nej*	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-
12-1	1,10	Nej*	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-
13-0	4,51	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2	4,51
13-1	0,32	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-



Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbunds areal	Opland	P-klass e	P-klasse areal (ha)
13-2	1,64	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-
19-0	2,95	Nej*	JB4	Ja	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	0	0,00
21-0	2,70	Nej*	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
22-0	3,51	Nej*	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
23-0	2,51	Nej*	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-
24-0	2,85	Ja	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2	2,85
24-1	0,98	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2	0,98
26-0	2,02	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt	-	-
29-0	1,40	Nej*	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
30-0	10,44	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	2	10,44
31-0	6,77	Ja	JB4	Nej	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	0	0,00
32-0	9,21	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	2	9,21
34-0	4,86	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
35-0	1,90	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	2	1,90
16-0	6,63	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	0	0,00
36-0	5,79	Ja	JB1	Ja*	Skive Fjord	-	-
2-0	14,75	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
3-0	8,23	Ja	JB4	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
2-1	4,35	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2	4,35
28-0	8,79	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
33-0	6,32	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
27-0	8,01	Nej*	JB2	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
38-0	1,42	Nej*	JB4	Nej	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	0	0,00
38-1	2,40	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	2	2,40
55-0	3,97	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
57-0	1,67	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
56-0	2,48	Nej	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
48-0	1,82	Nej	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
50-0	2,13	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
52-0	1,15	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
51-0	0,70	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
53-0	2,82	Nej	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
54-0	3,01	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	2*	0,00
58-1	0,40	Nej	JB4	Ja	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
58-0	5,70	Nej	JB4	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
59-0	2,89	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
59-1	3,10	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
59-2	4,87	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Stubbergård sø / Flynder Sø	0	0,00
60-0	2,29	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
61-0	0,69	Ja	JB1	Nej	Venø Bugt	-	-
63-0	3,05	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
64-0	9,05	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
65-0	7,08	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
66-0	8,06	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
67-0	7,04	Ja	JB1	Ja	Venø Bugt	-	-
68-0	0,97	Ja	JB1	Nej	Skive Fjord / Helle sø / Flynder Sø	0	0,00
69-0	9,30	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2*	0,00
70-0	9,72	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2*	0,00
71-0	2,11	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2*	0,00
72-0	1,34	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2*	0,00



Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasser	P-klasser areal (ha)
40-0	2,03	Nej	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-0	1,66	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-1	1,84	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-2	1,00	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-3	2,75	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-4	2,11	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-5	2,03	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-6	3,10	Ja*	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
41-7	1,21	Nej	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
42-0	3,29	Nej	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
42-1	0,81	Nej	JB1	Nej	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
42-2	1,16	Nej	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	0	0,00
43-0	1,91	Ja	JB1	Ja	Skive Fjord / Skalle sø / Flynder Sø	2*	0,00
18-0	3,84	Ja	JB4	Ja	Venø Bugt	-	-
18-1	2,28	Ja	JB4	Ja	Venø Bugt	-	-

* Angiver arealer, hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøft-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og ortokort. Det er Holstebro Kommunes vurdering at der i ansøgningen er angivet et større P-klasse 2 areal end det område der reelt er omfattet, da hele marker er angivet som P-klasse 2 selv om det udpegede lavbundsareal reelt er mindre.

Fosforklasser og fosforoverskud

Skive Fjord er i henhold til statens kortværk ikke udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Derimod er der en række søer i området der er overbelastet med fosfor og sårbare overfor tilledning af næringsstoffer.

Da udbringningsarealerne beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) ikke er detailafvandede, vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

En del af markerne er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20 og vurderes at være omfattet af fosforklasse II, jf. skema 9.

Helle Sø

En del af de ansøgte udspretningsarealer ligger i oplandet Helle Sø som ligger i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Helle Sø, der er en ca. 27 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3510.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Helle Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af vandplanen er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Helle Sø. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til 170 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Holstebro Kommune arbejder på at gennemføre et P-ådals-projekt som skal begrænse fosforbelastningen til søen i tilknytning til den spildevandsindsats overfor



fosfor, som er vedtaget i Holstebro Kommune samt de generelle vandplantiltag herunder randzone mm.

Da Helle Sø således ikke kan opfylde målsætningen om god økologisk tilstand bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Skalle Sø

En del af de ansøgte arealer er beliggende i oplandet Skalle Sø som er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Skalle Sø, der er en ca. 77 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Skalle Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af vandplanen 2009-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som moderat i Skalle Sø. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til 30 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, Jf. tabel 1.3.2b, Vandplan 2009-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Fosforbelastningen søges begrænset ved spildevandsindsatser overfor fosfor, som er vedtaget i Holstebro Kommune samt de generelle vandplantiltag herunder randzone mm.

Da Skalle Sø således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Stubbergård Sø

En del af de ansøgte arealer er beliggende i oplandet til Stubbergård Sø som er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Stubbergård Sø, der er en ca. 153 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Stubbergård Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Stubbergård Sø er endvidere udpeget som badevandssø

Af vandplanen 2009-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Stubbergård Sø. Staten har forudsat at fosforbelastningen reduceres med omkring 72 kg fosfor årligt i henhold til allerede vedtagne kommunale indsatser overfor forbedret spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i det åbne land, Jf. tabel 1.3.2b, Vandplan 2009-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.



Det vurderes endvidere i Vandplanudkastet, at den primære årsag til manglende målopfyldelse i Stubbergård Sø skyldes intern belastning med fosfor.

Da Stubbergård Sø således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Flyndersø – Sydlig del

En del af de ansøgte arealer er beliggende i oplandet til Flyndersø, Sydlig del som er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Flyndersø Sydlig del, der er en ca. 148 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Flyndersø, Sydlig del ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af vandplanen 2009-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Flyndersø. Staten har forudsat at fosforbelastningen reduceres med omkring 1.040 kg fosfor årligt fordelt i henhold til allerede vedtagne kommunale indsatser overfor forbedret spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i det åbne land svarende til 76 kg P/årligt, samt en indsats til reduktion af fosforbelastningen fra landbrugsarealer svarende til 964 kg fosfor årligt, jf. tabel 1.3.2b, Vandplan 2009-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Det vurderes endvidere i Vandplanen, at årsagen til manglende målopfyldelse i Flyndersø, Sydlig del også skyldes intern belastning med fosfor.

Sammensætningen af fiskebestanden med overvægt af fredfisk, den manglende udbredelse af undervandsplanter samt de vandkemiske parametre viser, at søen kan betegnes som stræk eutrofieret. De seneste vandkemidata fra 2012 viser, at søen sandsynligvis er kvælstofbegrænset, da TN:TP-forholdet er <5. Lavvandede søer er potentielt kvælstofbegrænsede, når TN:TP-forholdet er under 7. kilde (DCE).

Da Flyndersø, Sydlig del, således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Fosforudvaskning

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 5.929 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 5.929 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 0,5 kg P/ha, jf. Skema 14.

**Skema 14. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.**

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	5.929 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	20,9 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	20,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	0,5 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord³. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 0,5 kg P/ha/år, jvf. Skema 14.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 0,5 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil ikke forøge jordens indhold af fosfor. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %.

³ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte rotere over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.



Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

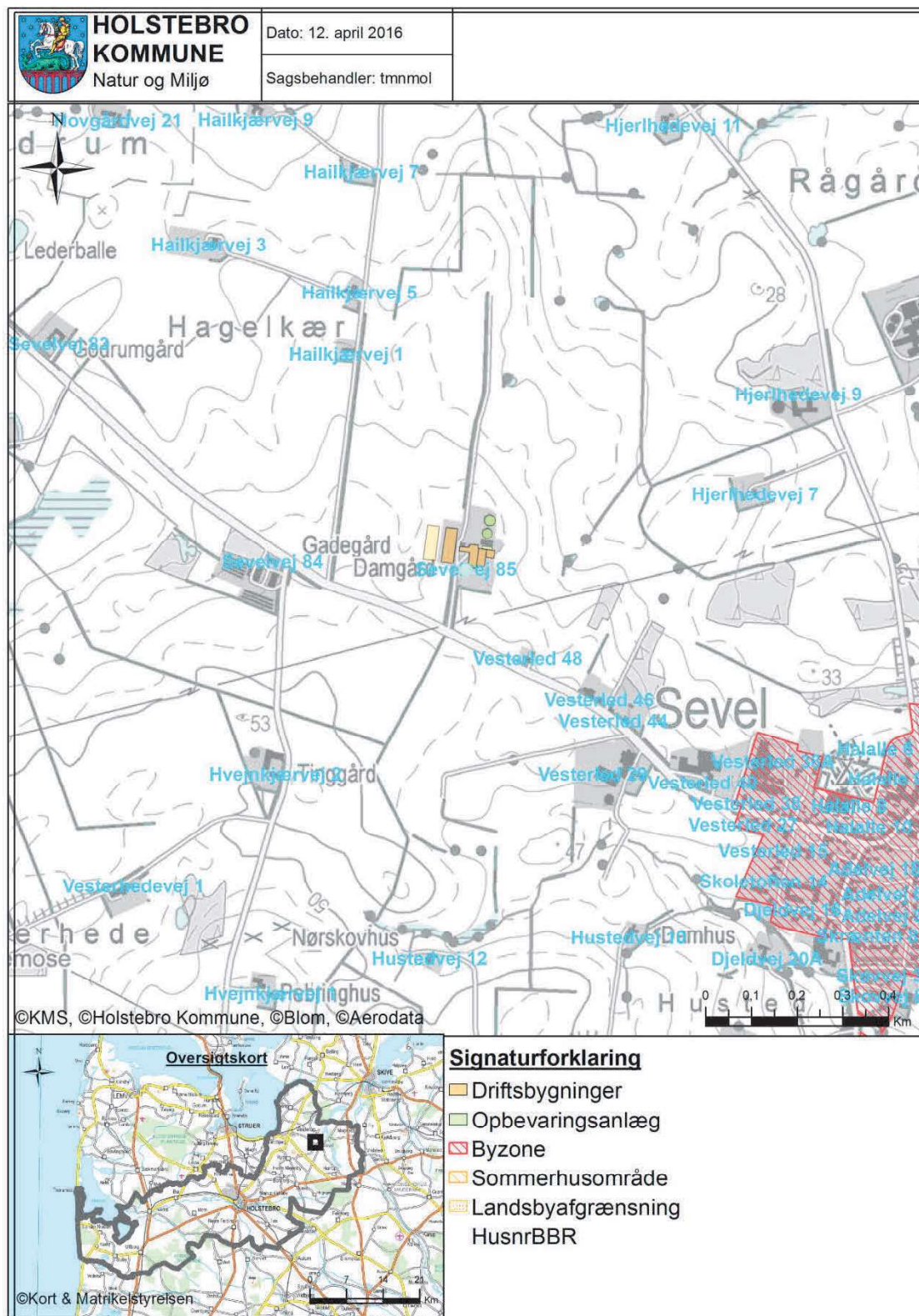
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.



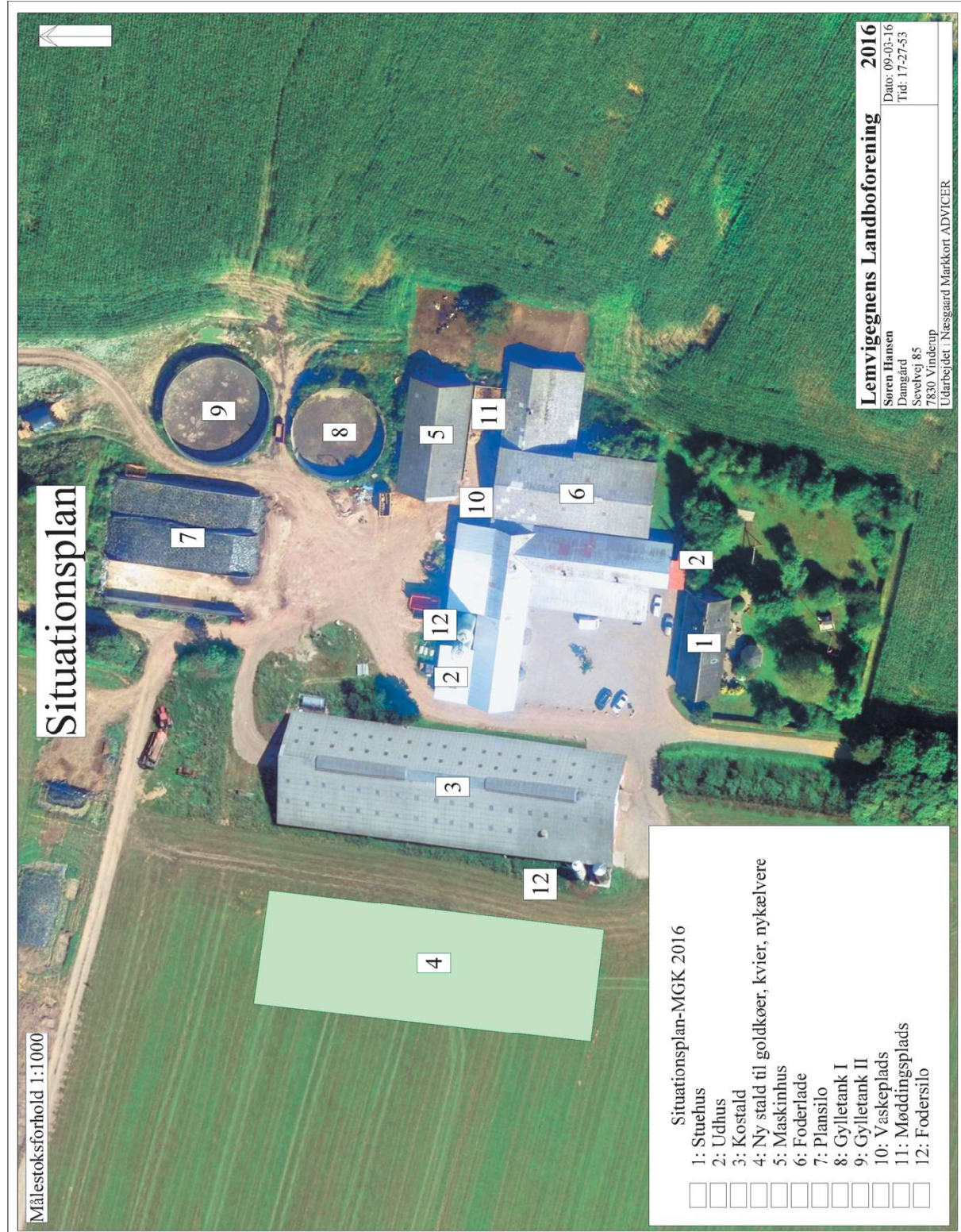
Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed





Bilag 2 – Situationsplan



Situationsplan

Målestoksforhold 1:1000

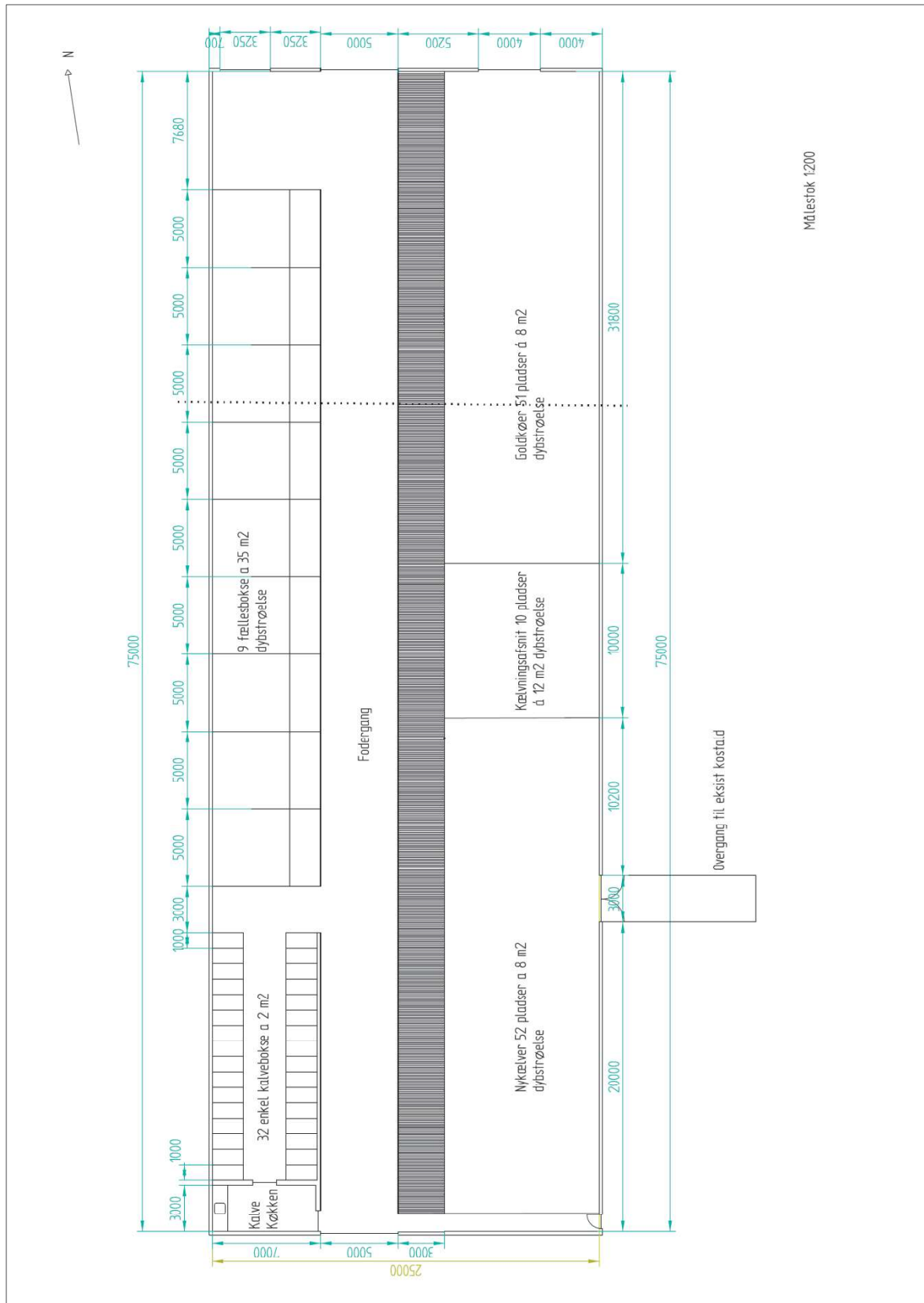
Lemvigegnens Landboforening 2016
 Søren Hansen
 Damgård
 Sevelvej 85
 7830 Vinderup
 Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER
 Date: 09-03-16
 Tid: 17-27-53

Situationsplan-MGK 2016

- 1: Stuehus
- 2: Udhus
- 3: Kostald
- 4: Ny stald til goldkøer, kvier, nykælvere
- 5: Maskinhus
- 6: Foderlade
- 7: Plansilo
- 8: Gylletank I
- 9: Gylletank II
- 10: Vaskeplads
- 11: Møddingsplads
- 12: Fodersilo



Bilag 3 – Indretning af ny stald



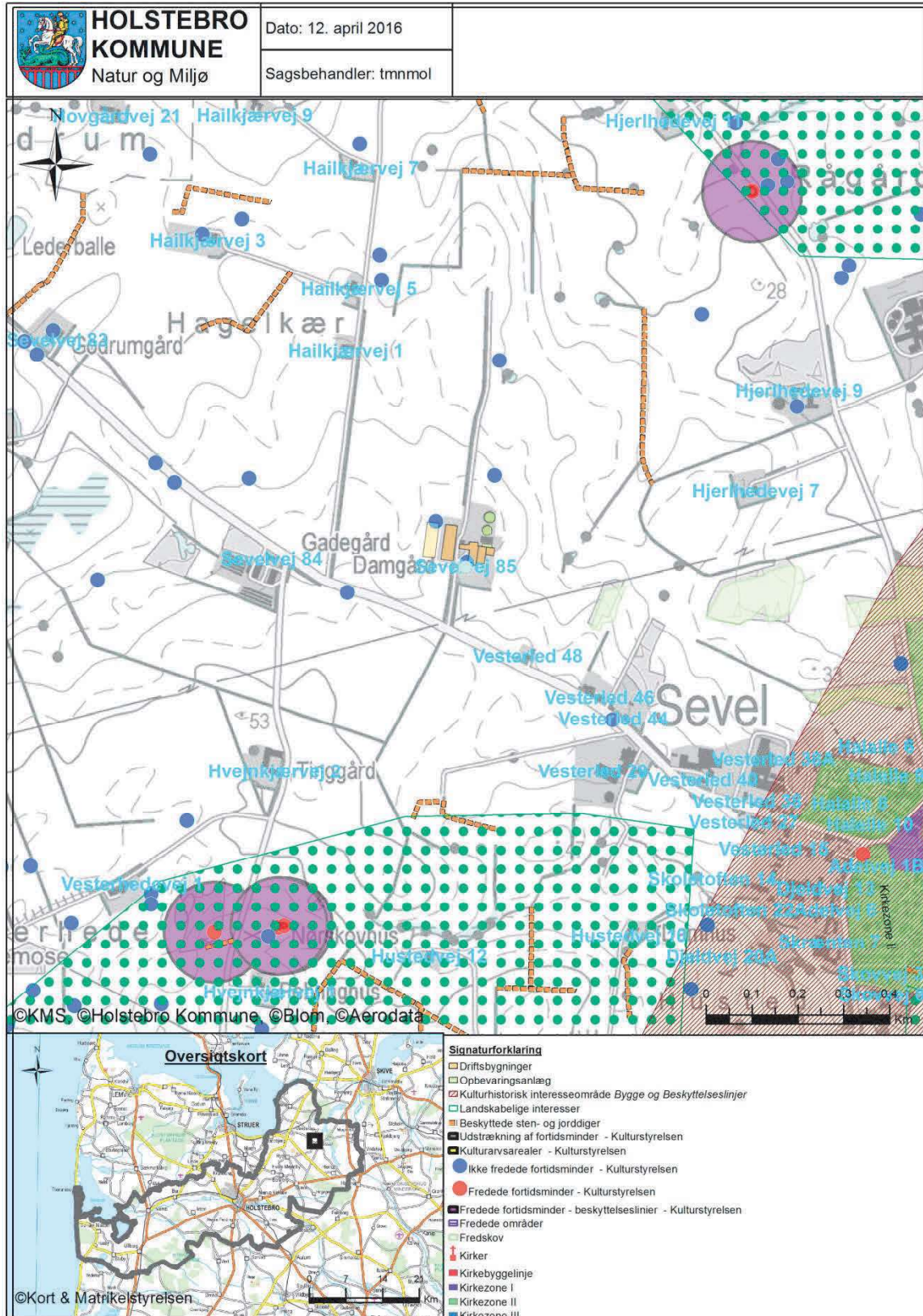


Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold



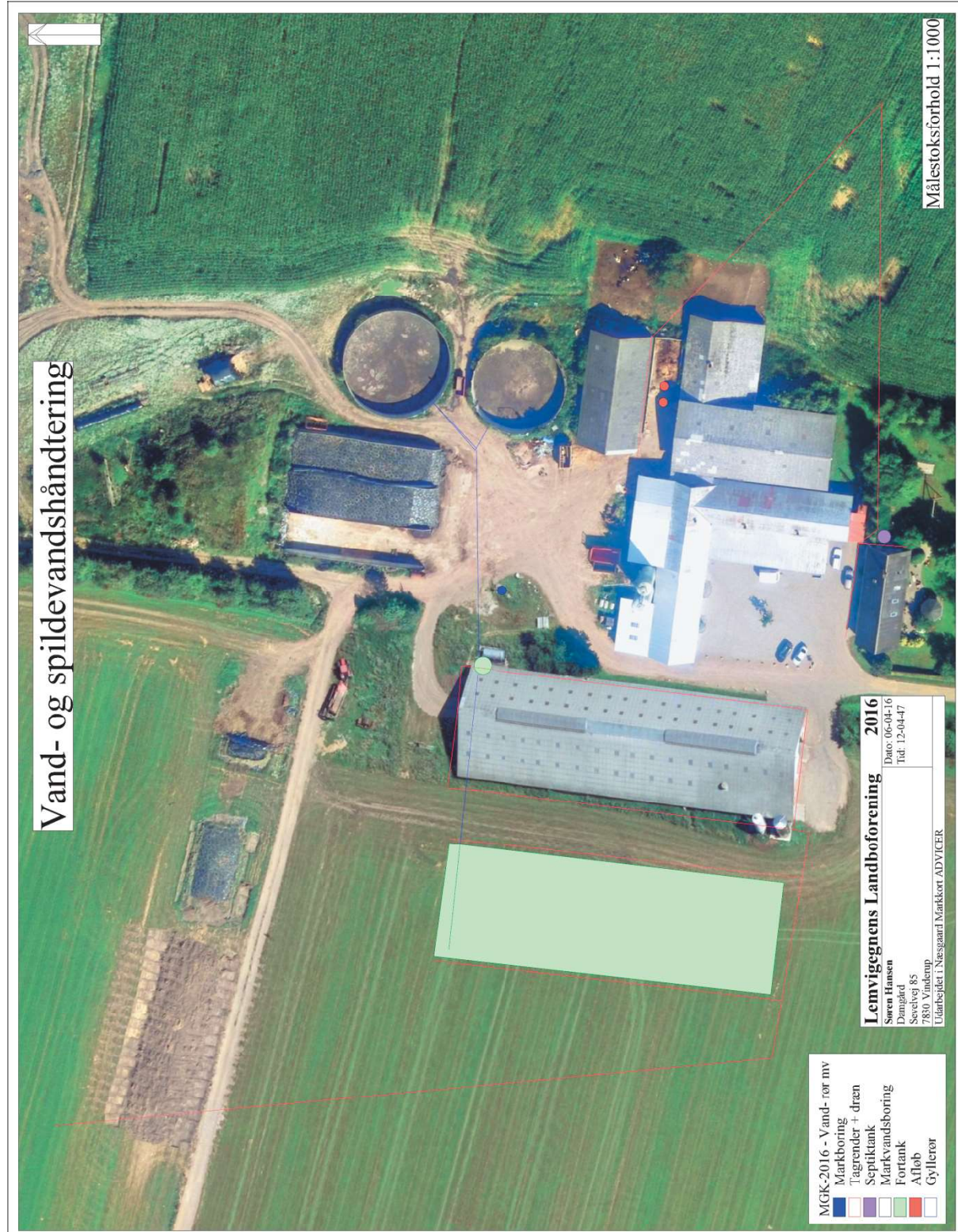


Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg



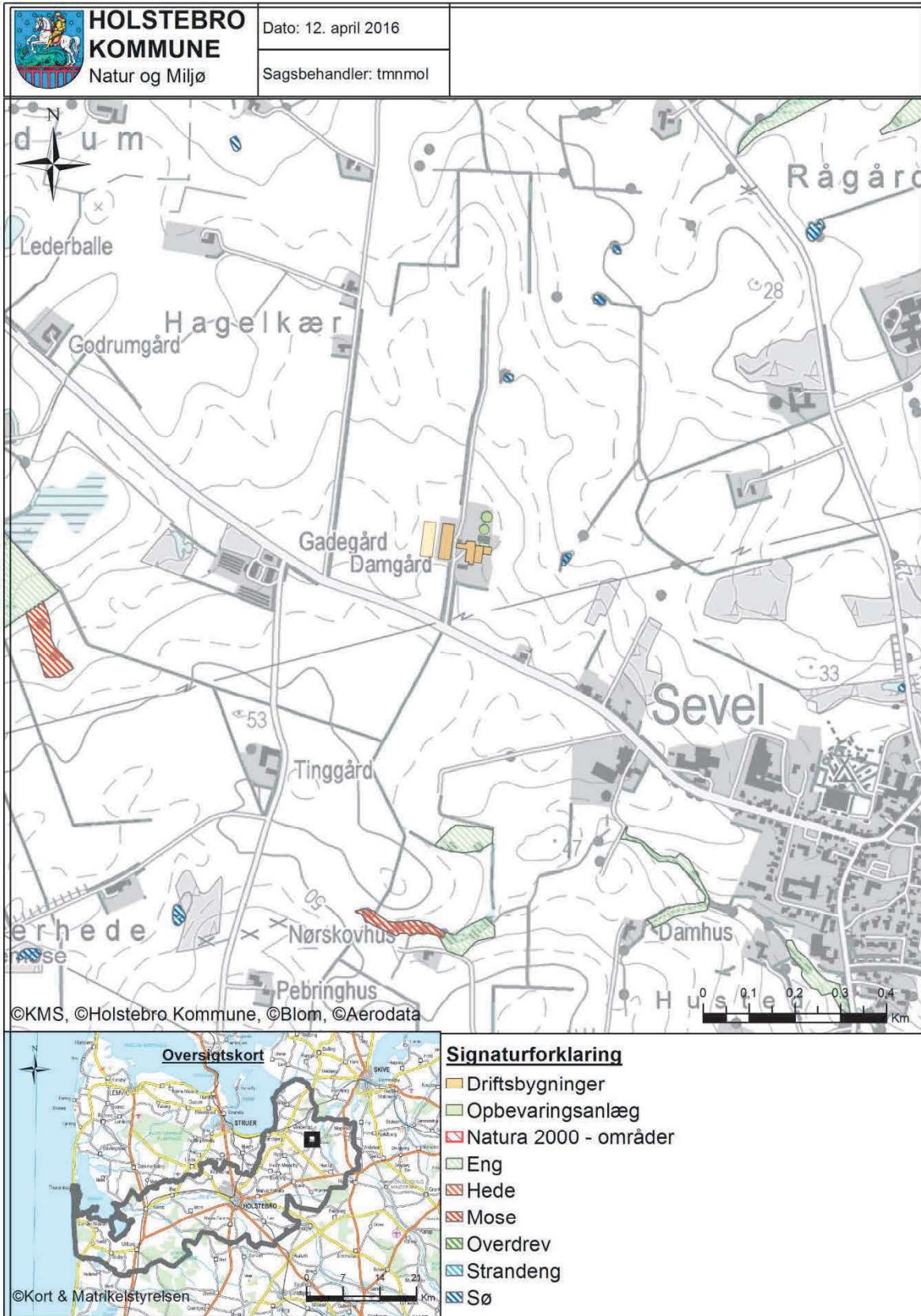


Bilag 6 – Husdyrbrugets afløbsforhold



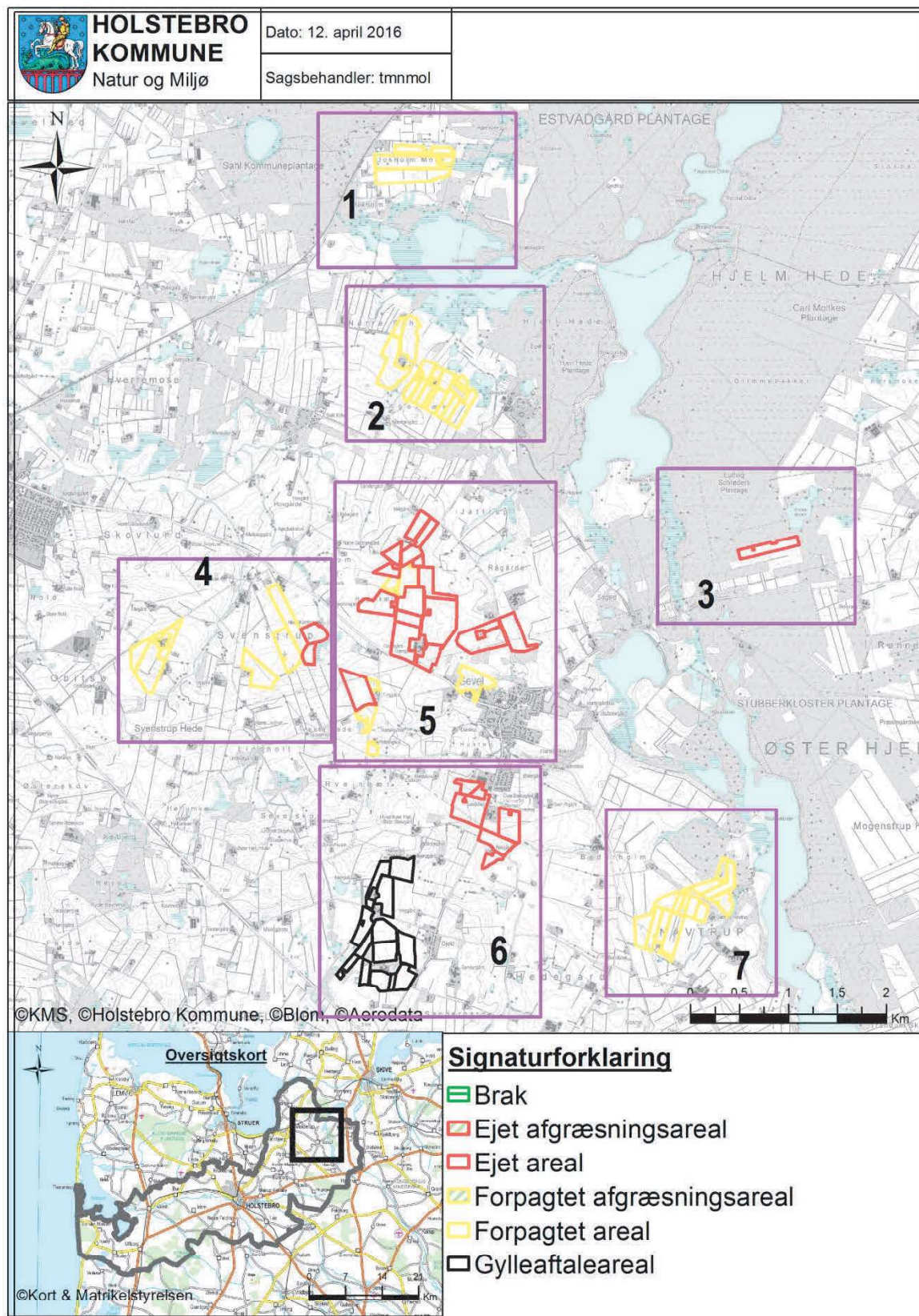


Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg



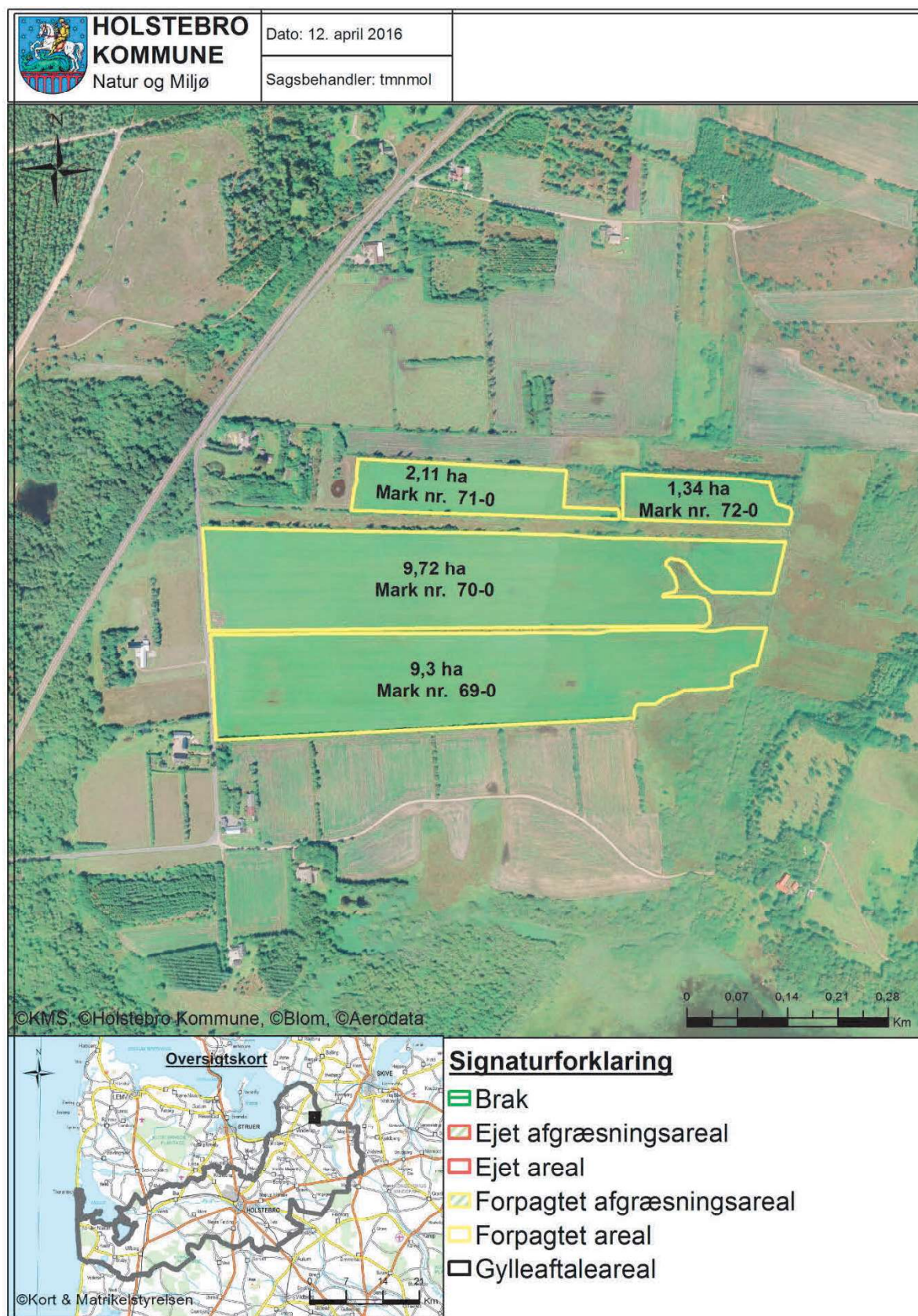


Bilag 8 – Areal oversigt



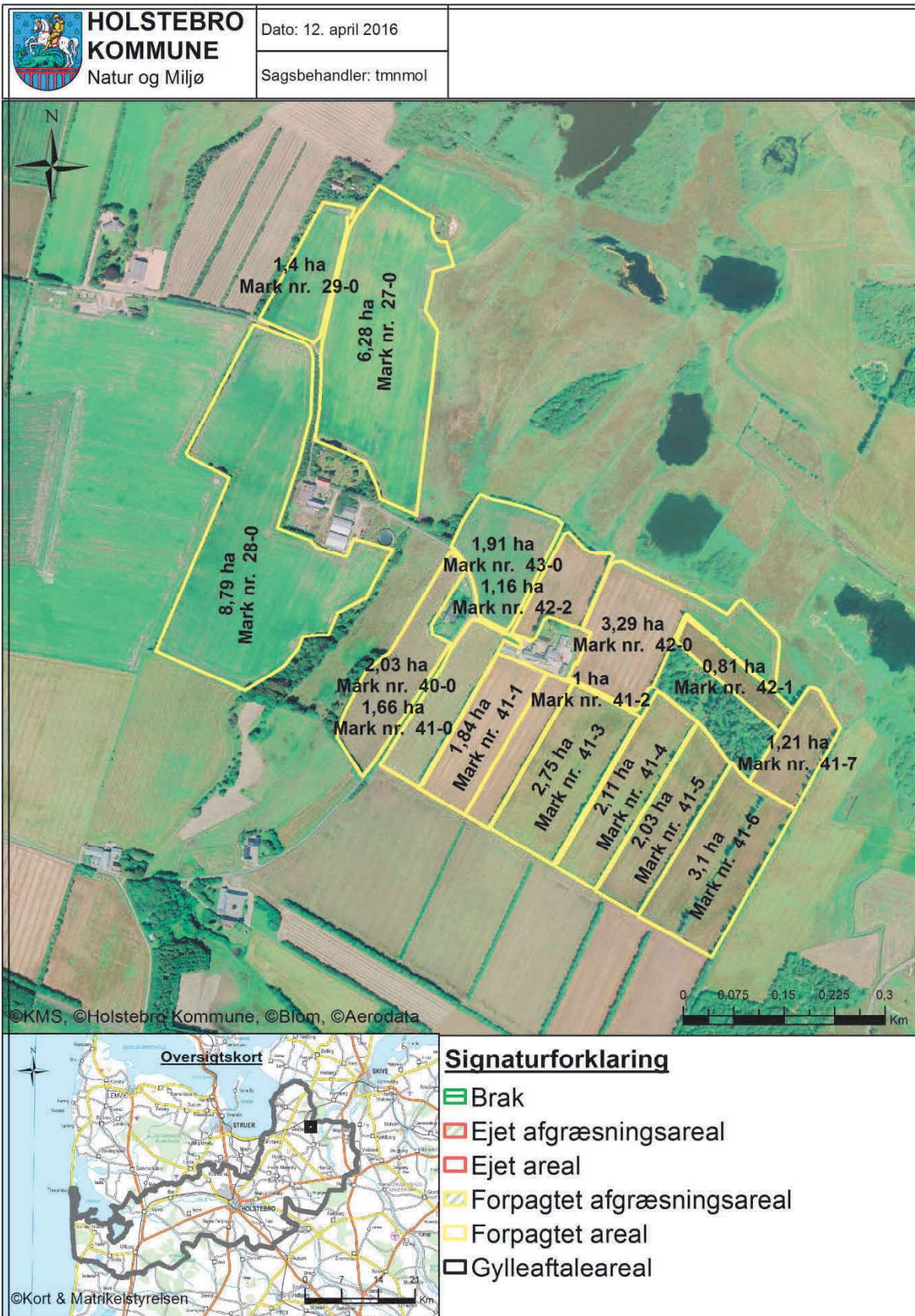


Bilag 9 – Arealer del 1/7



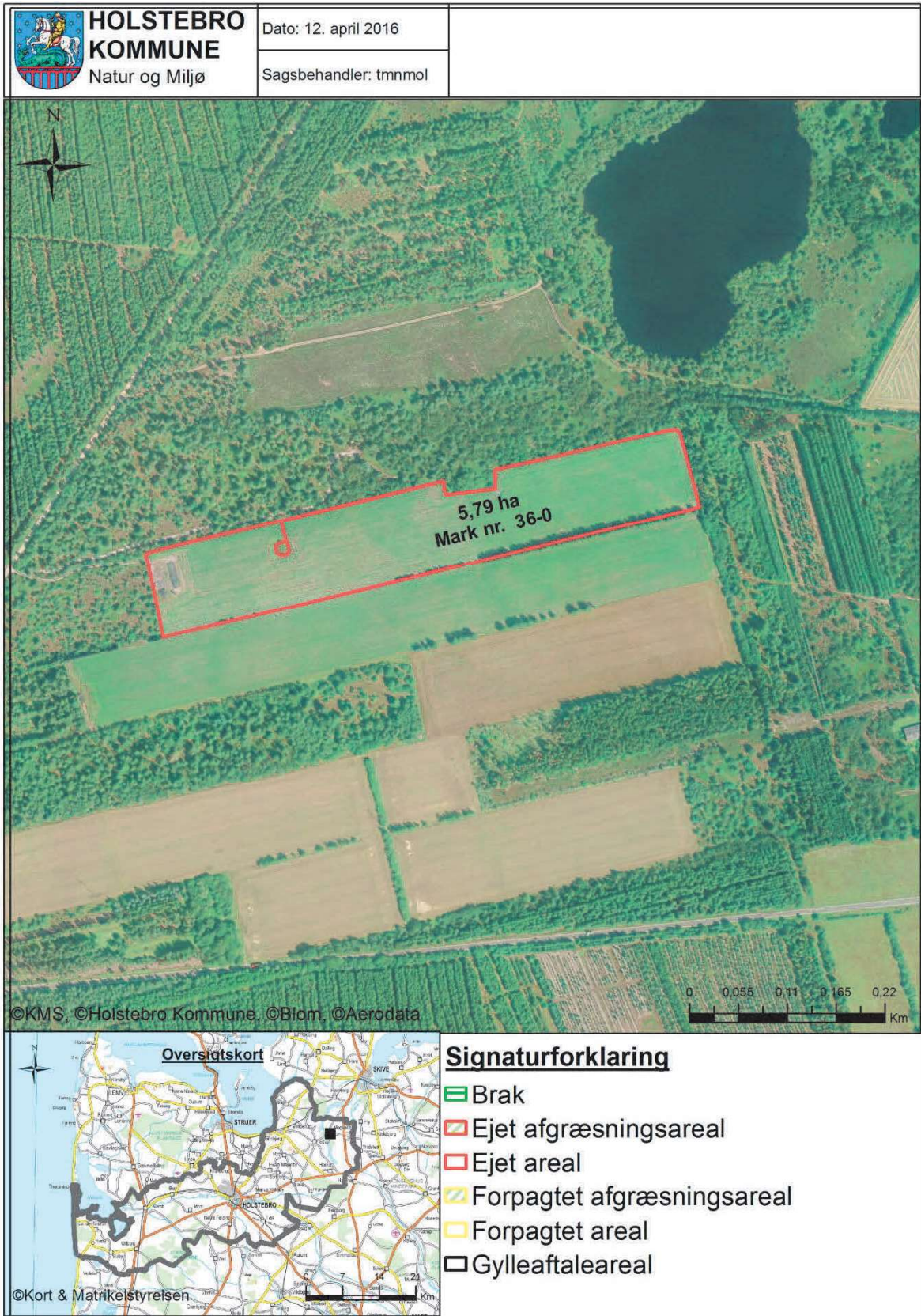


Bilag 10 – Arealer del 2/7



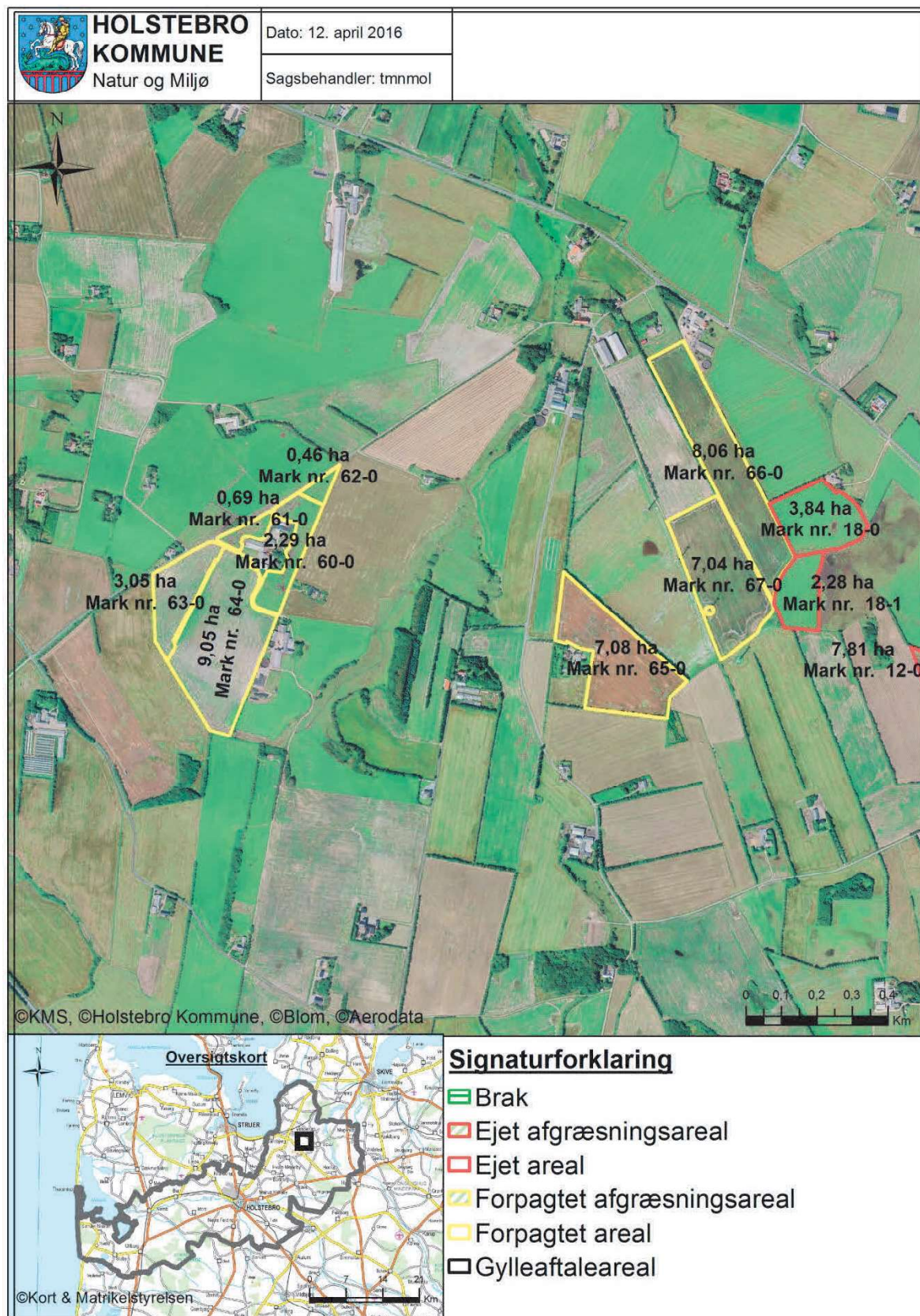


Bilag 11 - Arealer del 3/7



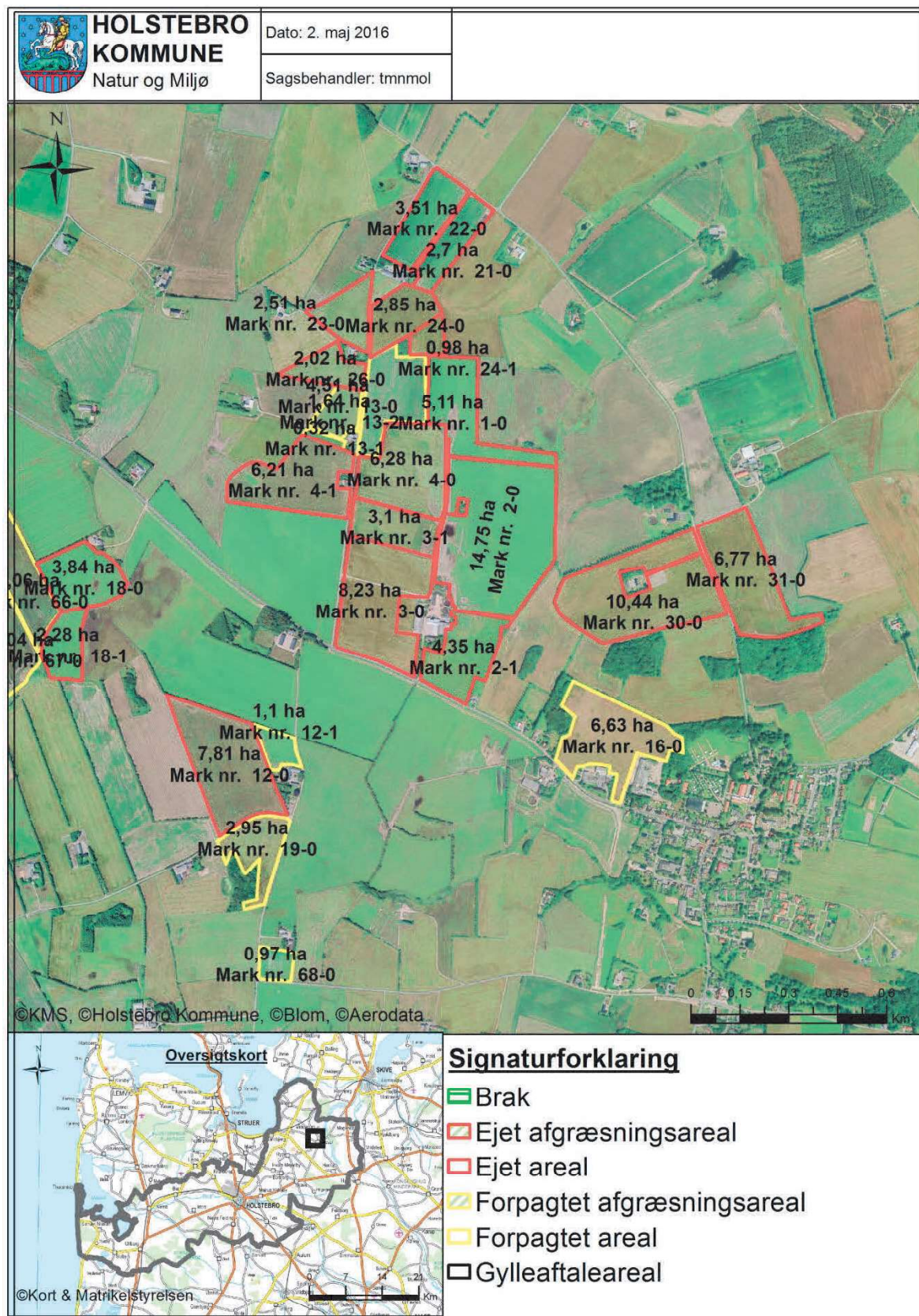


Bilag 12 – Arealer del 4/7



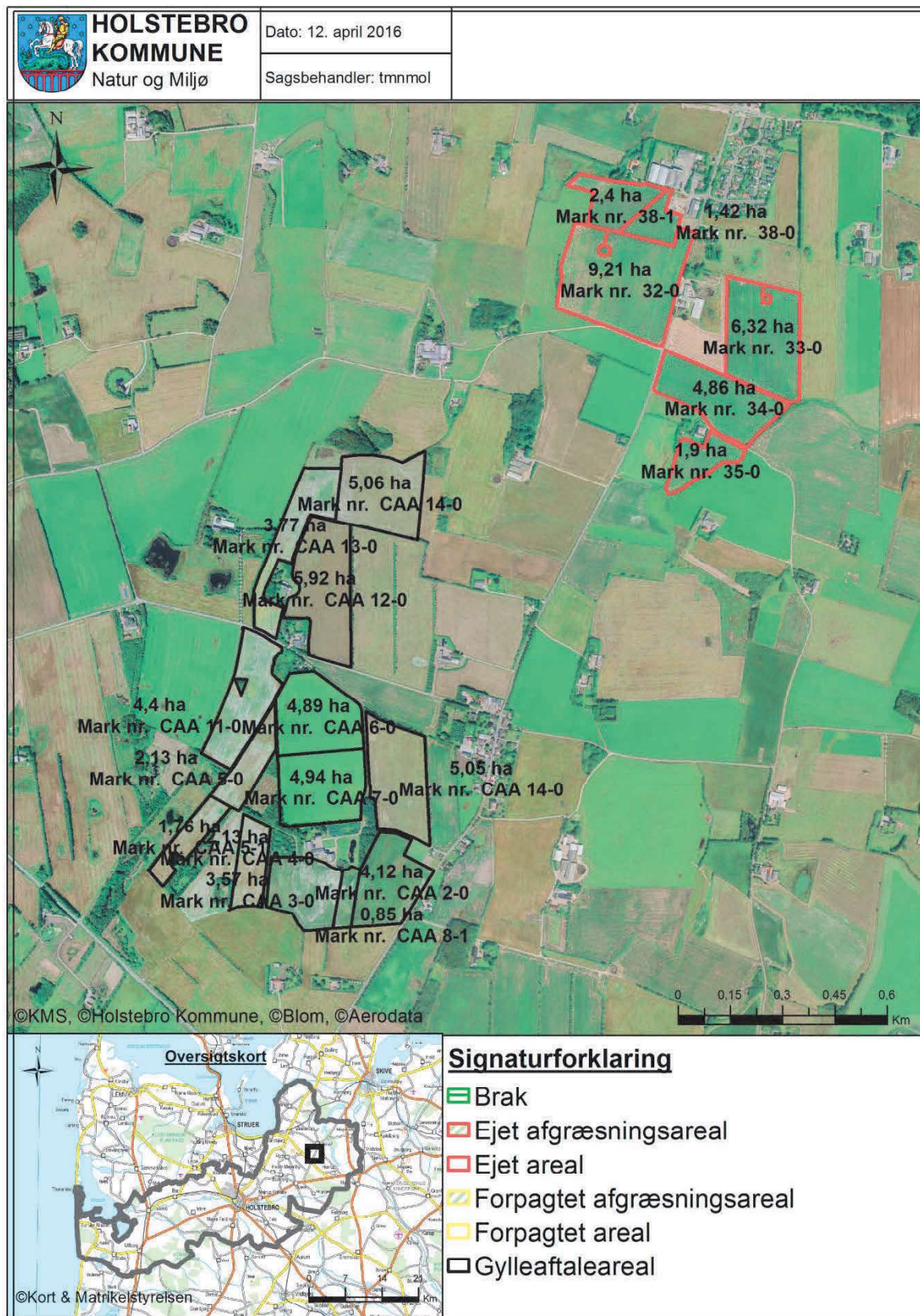


Bilag 13 – Arealer del 5/7



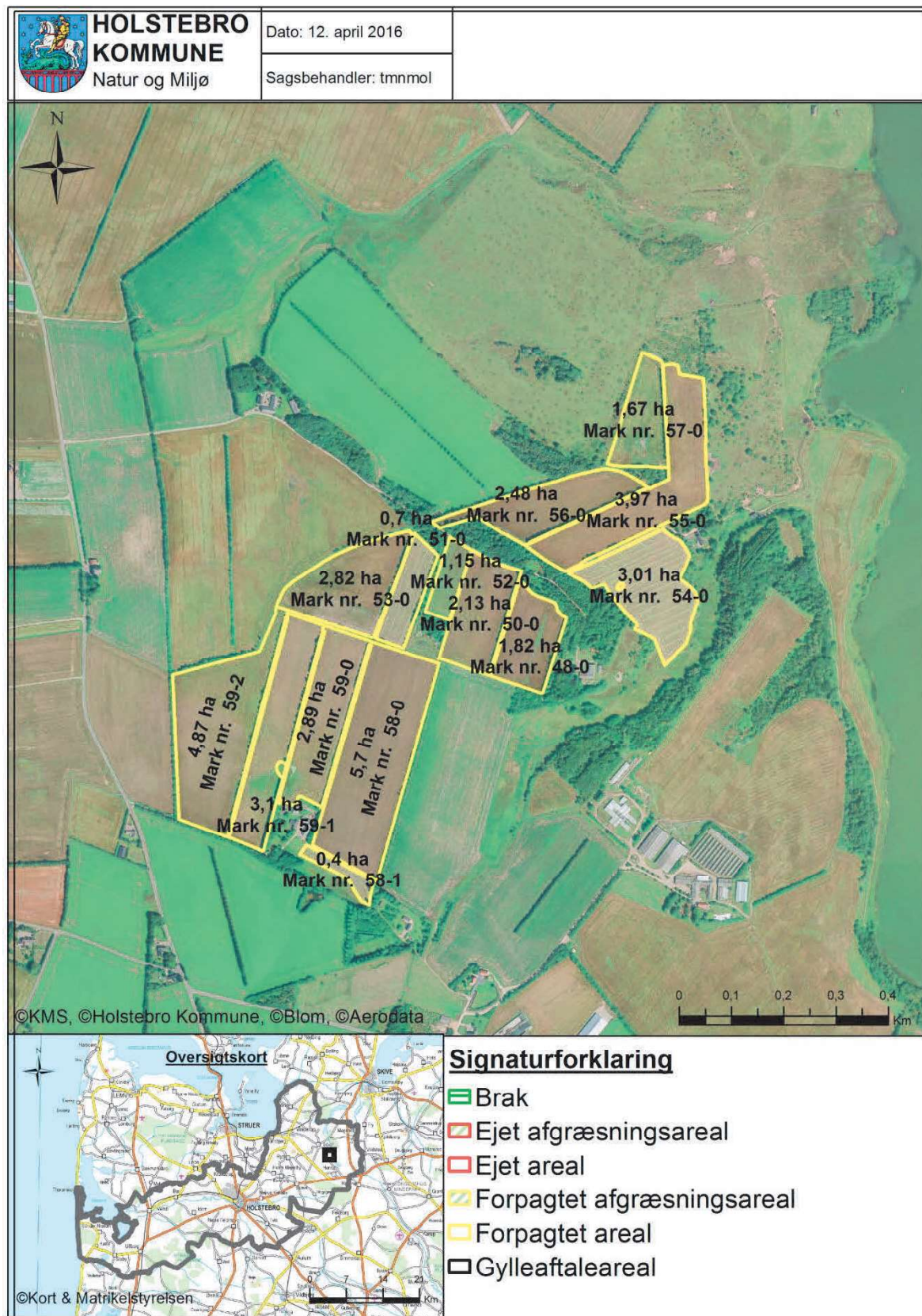


Bilag 14 - Arealer del 6/7



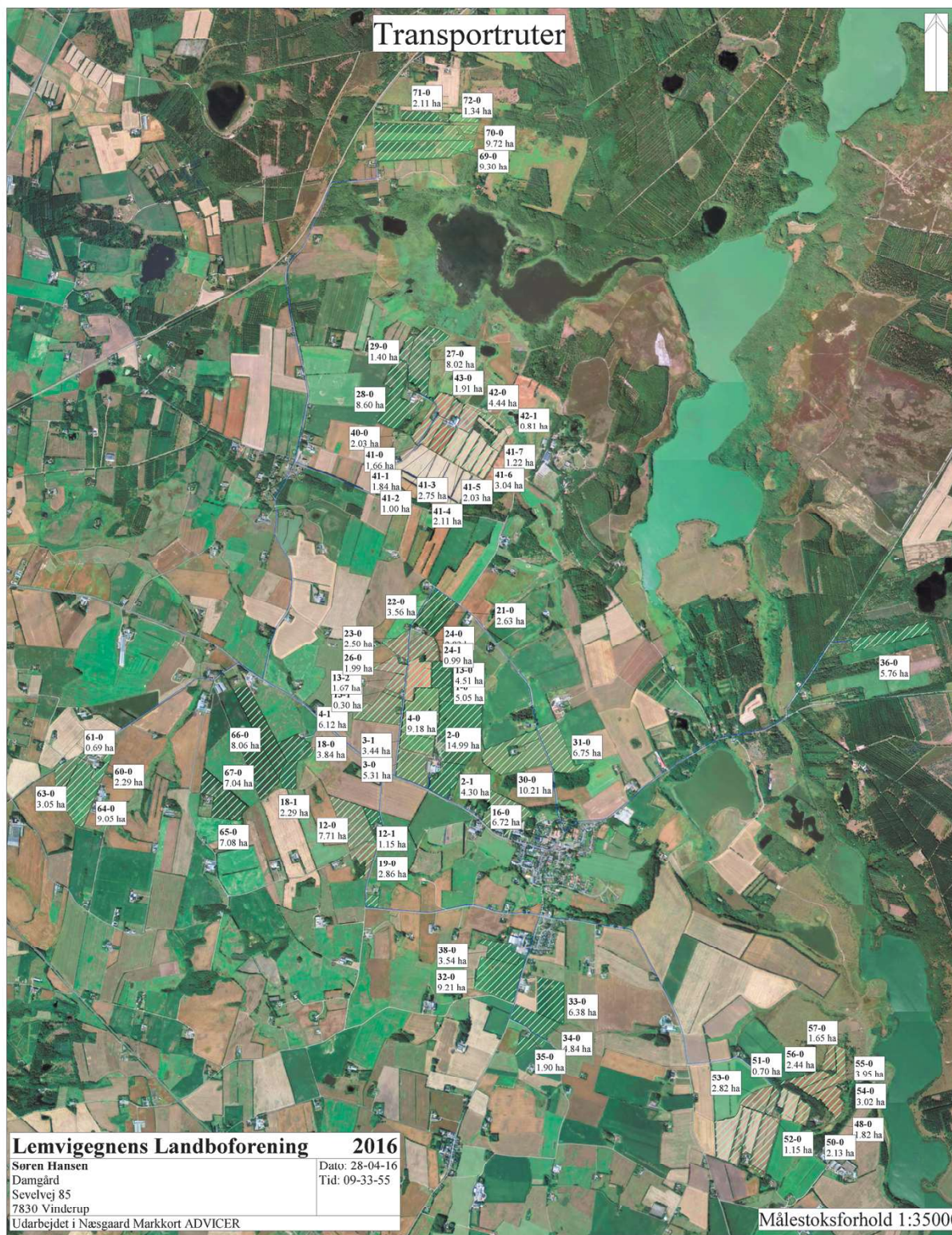


Bilag 15 - Arealer del 7/7



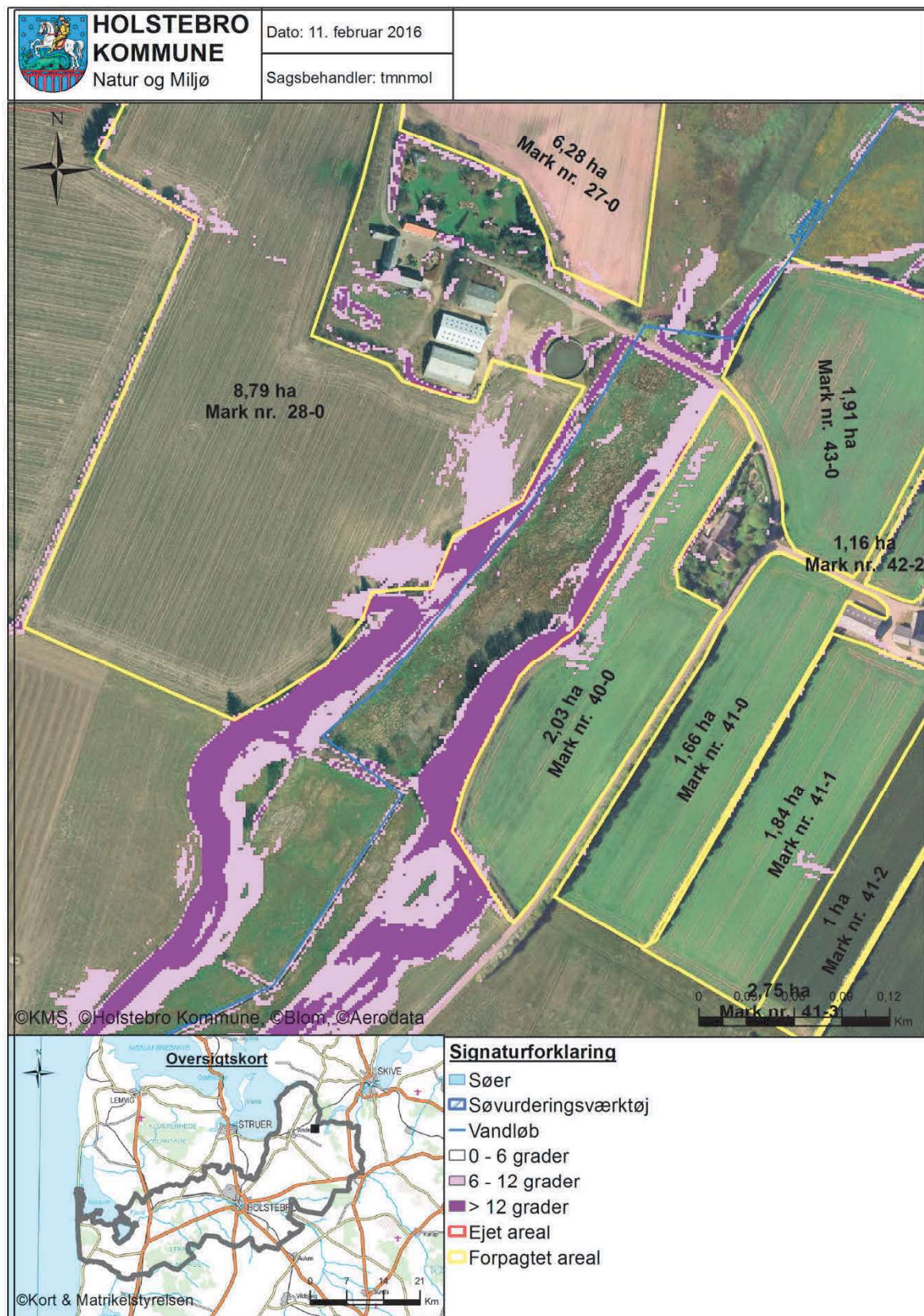


Bilag 16 – Gylletransportruter



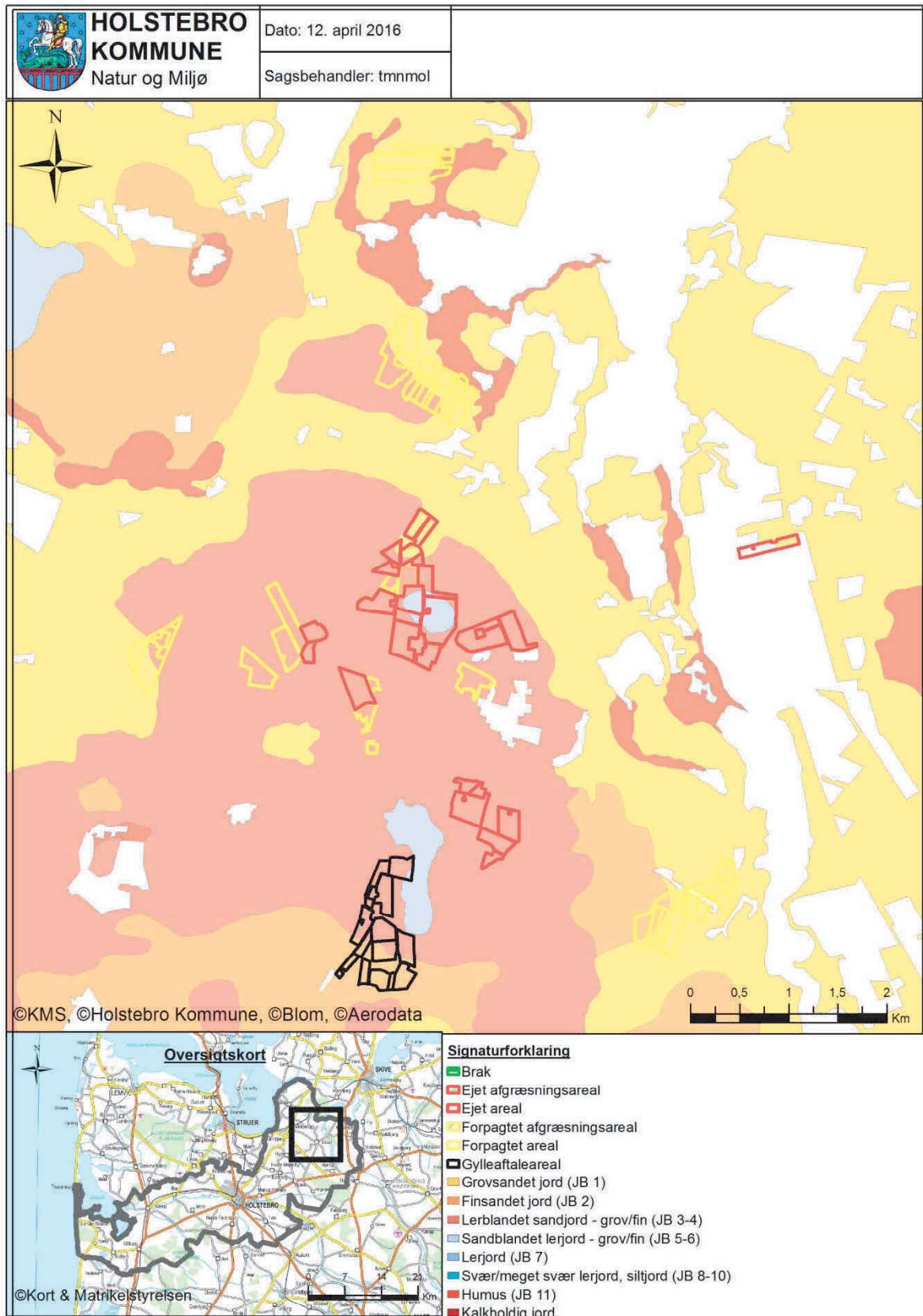


Bilag 17 – Risikoarealer i relation til terrænforhold



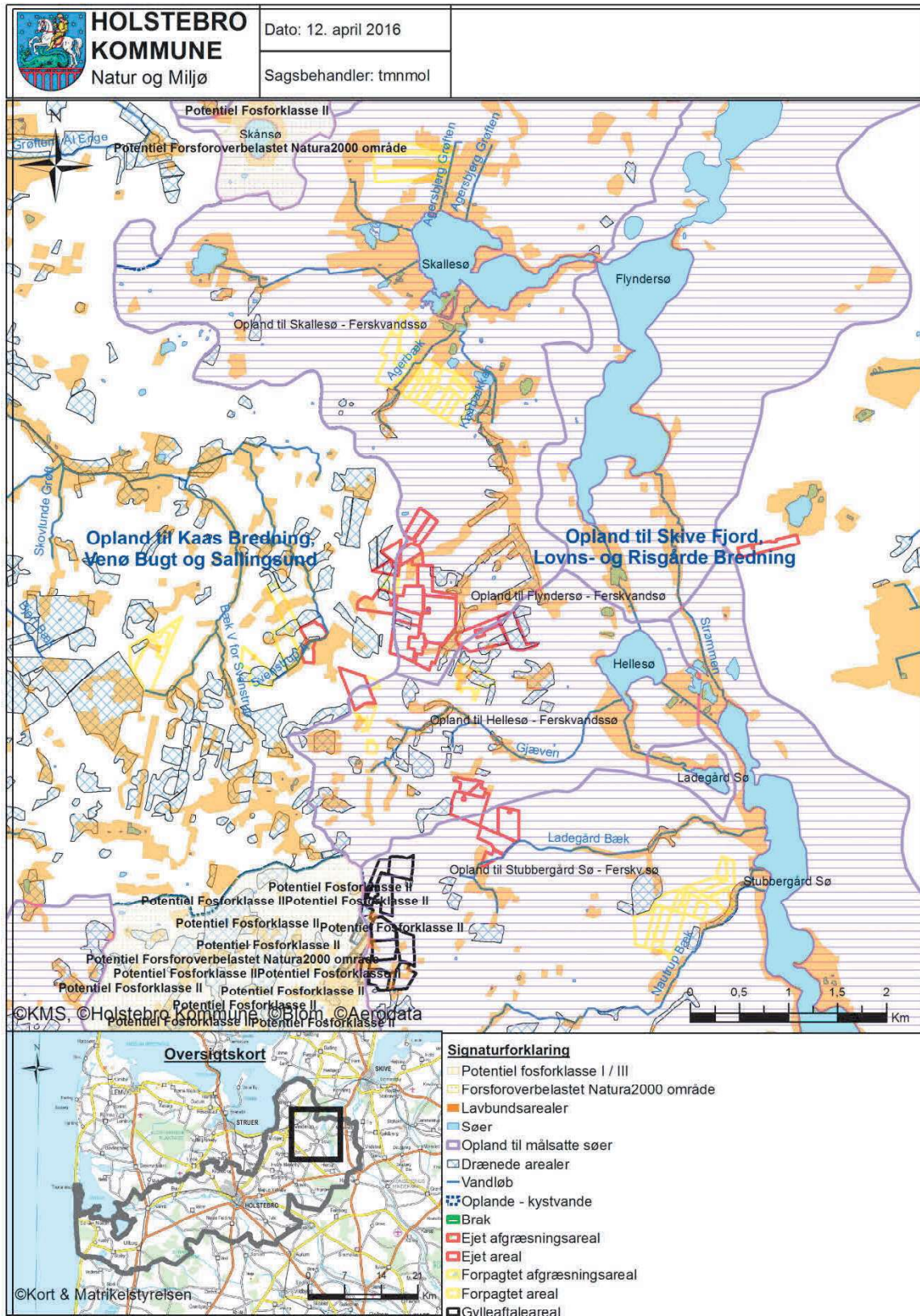


Bilag 18 – Jordbundstyper



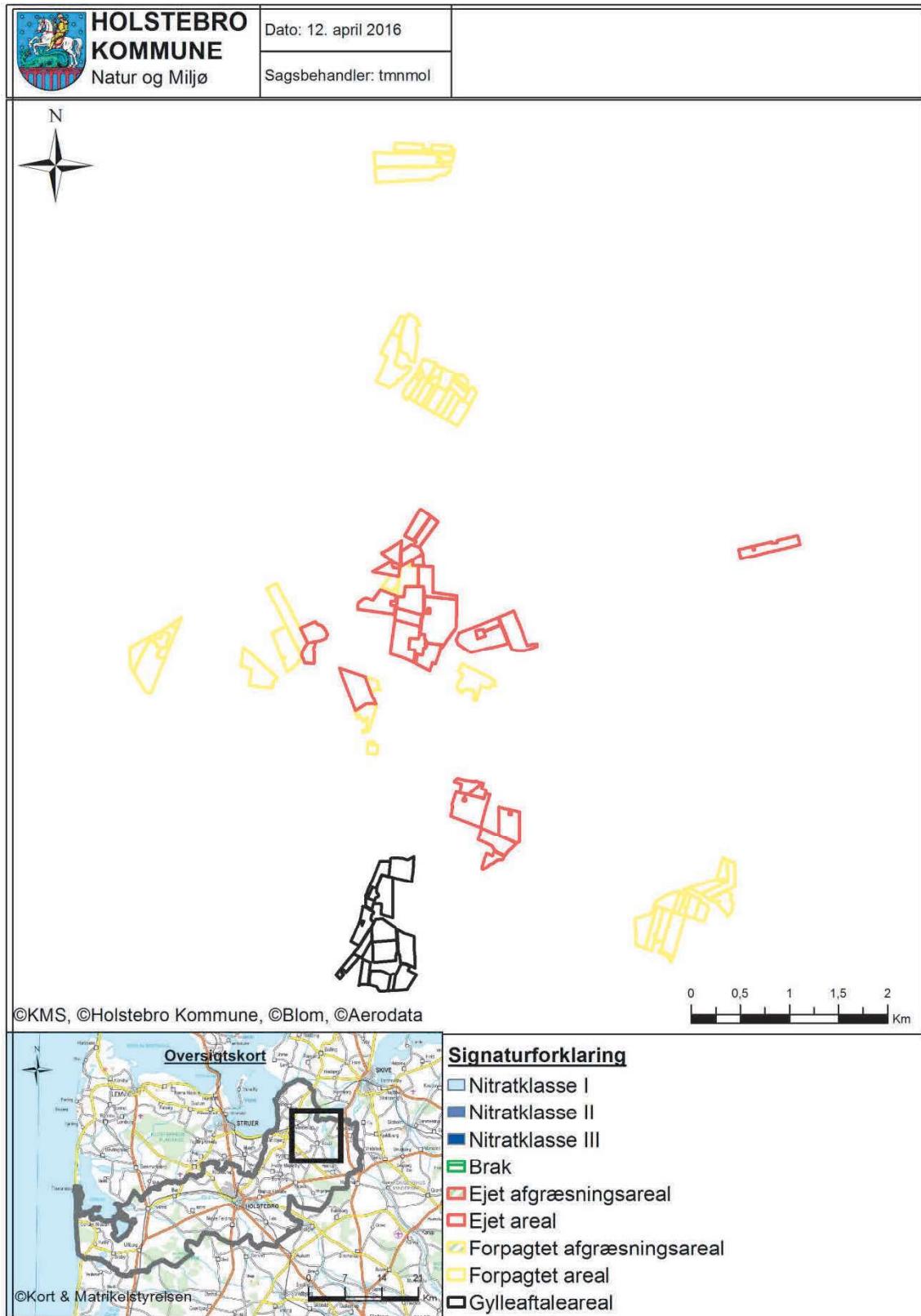


Bilag 19 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)



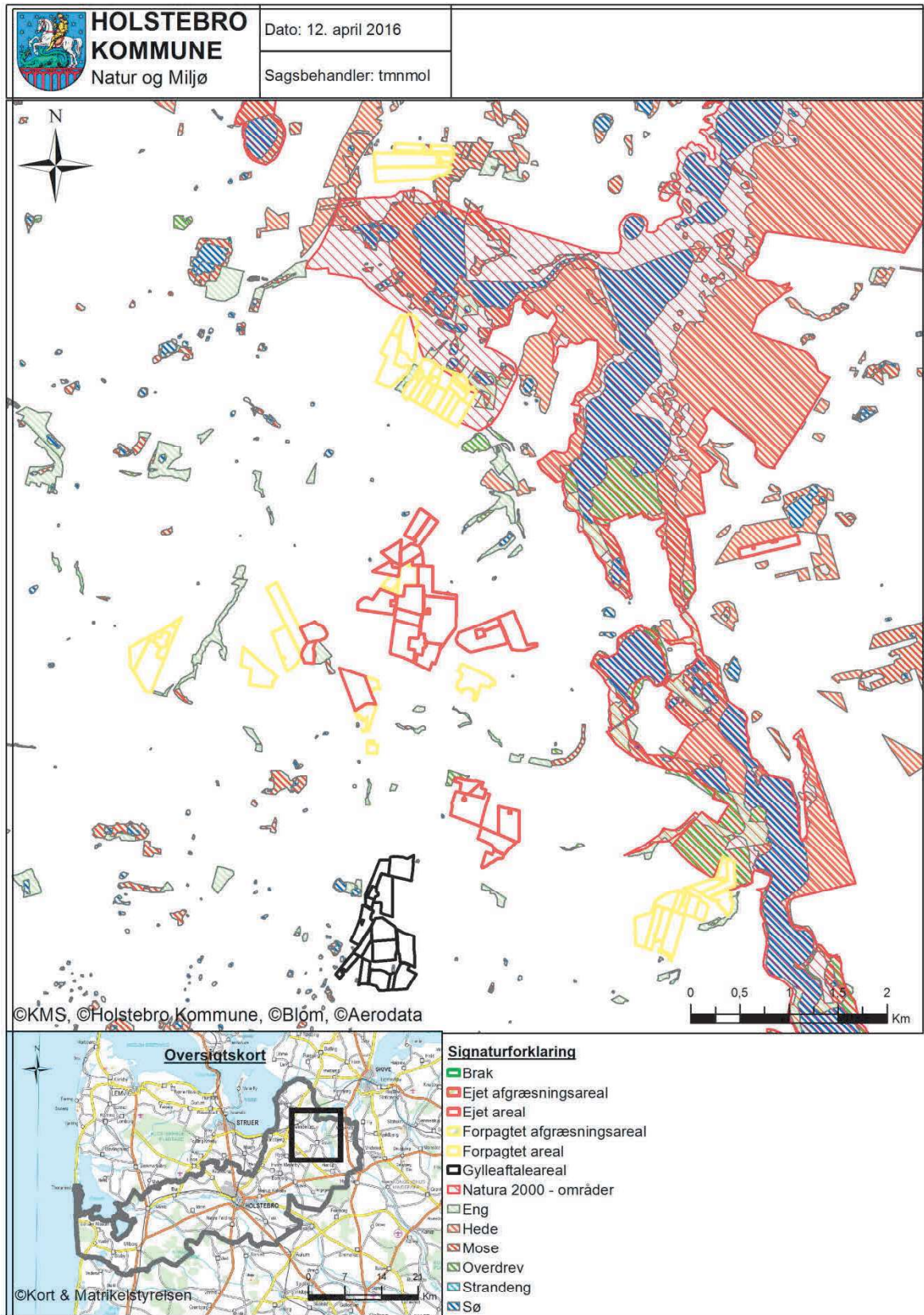


Bilag 20 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)



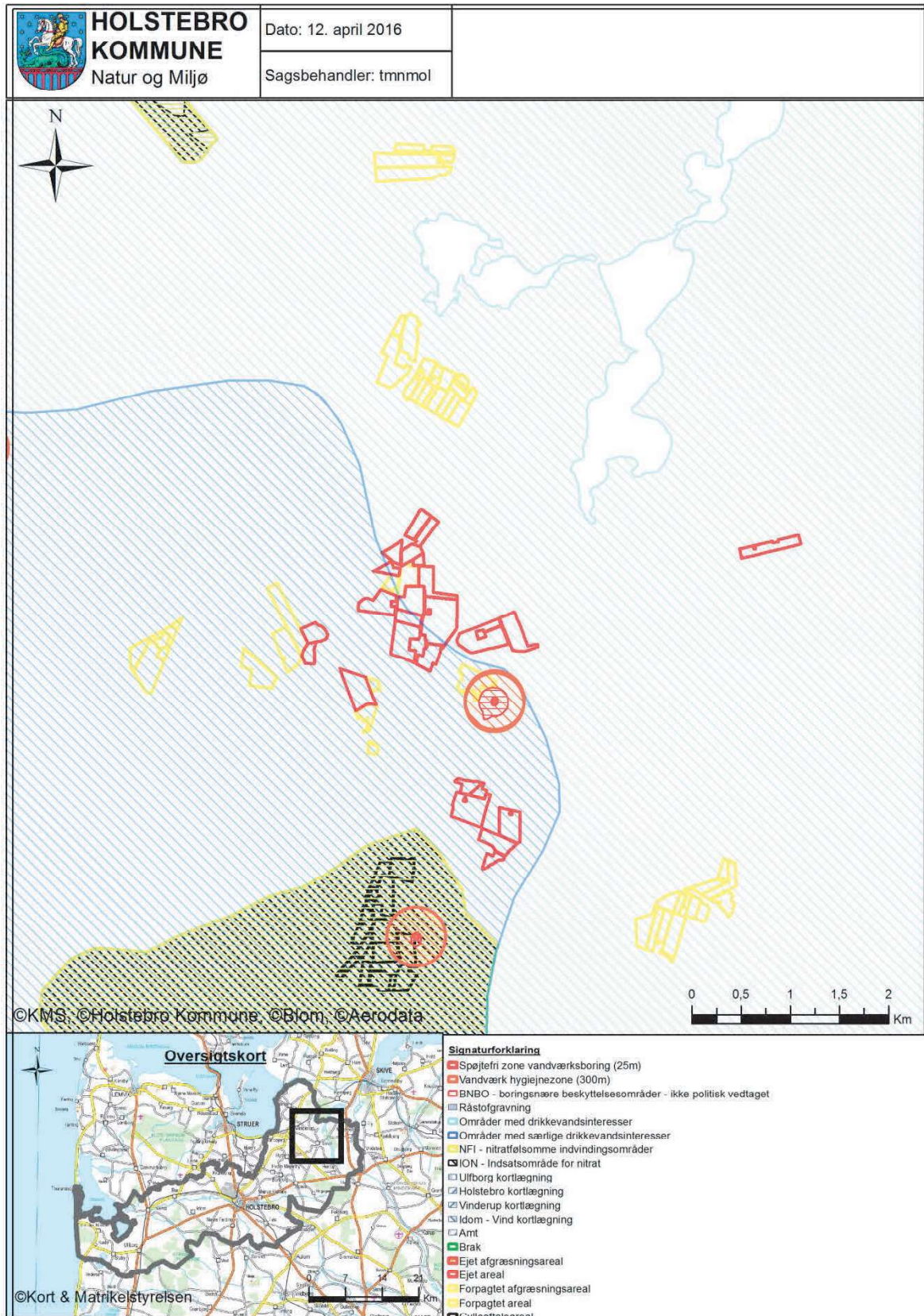


Bilag 21 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer





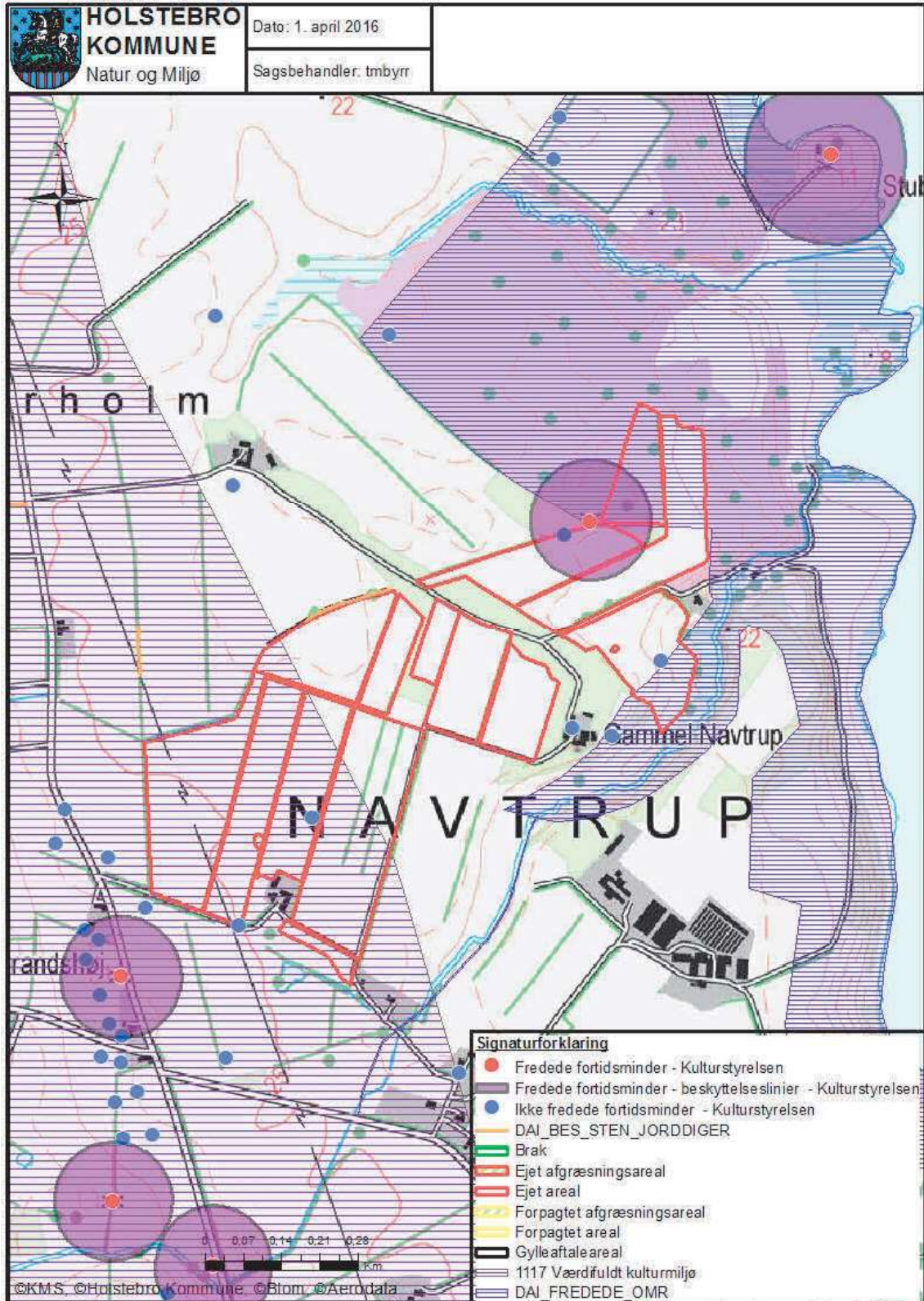
Bilag 22 – Grundvandsområder





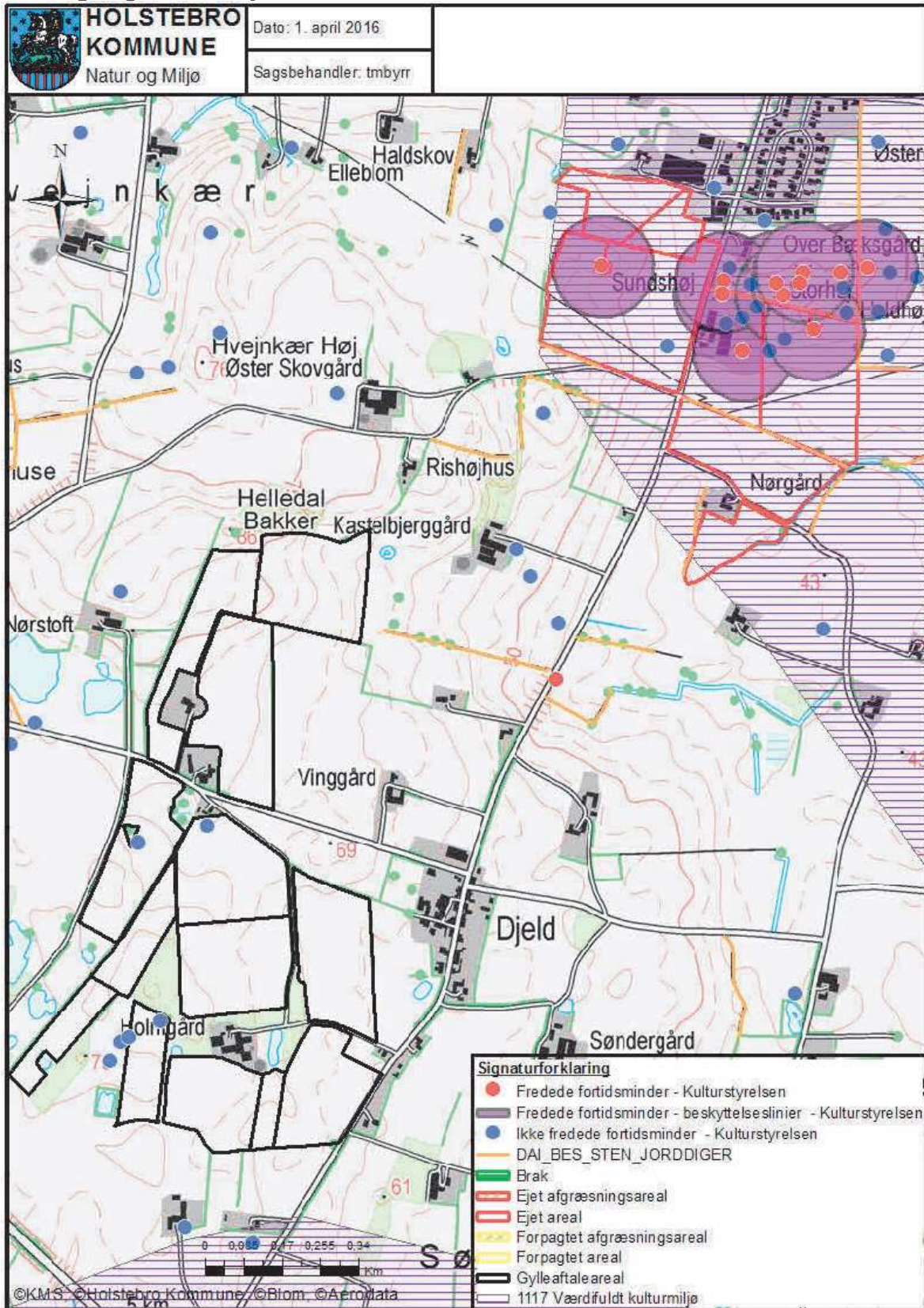
Bilag 23 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

Arealer ved Nautrup



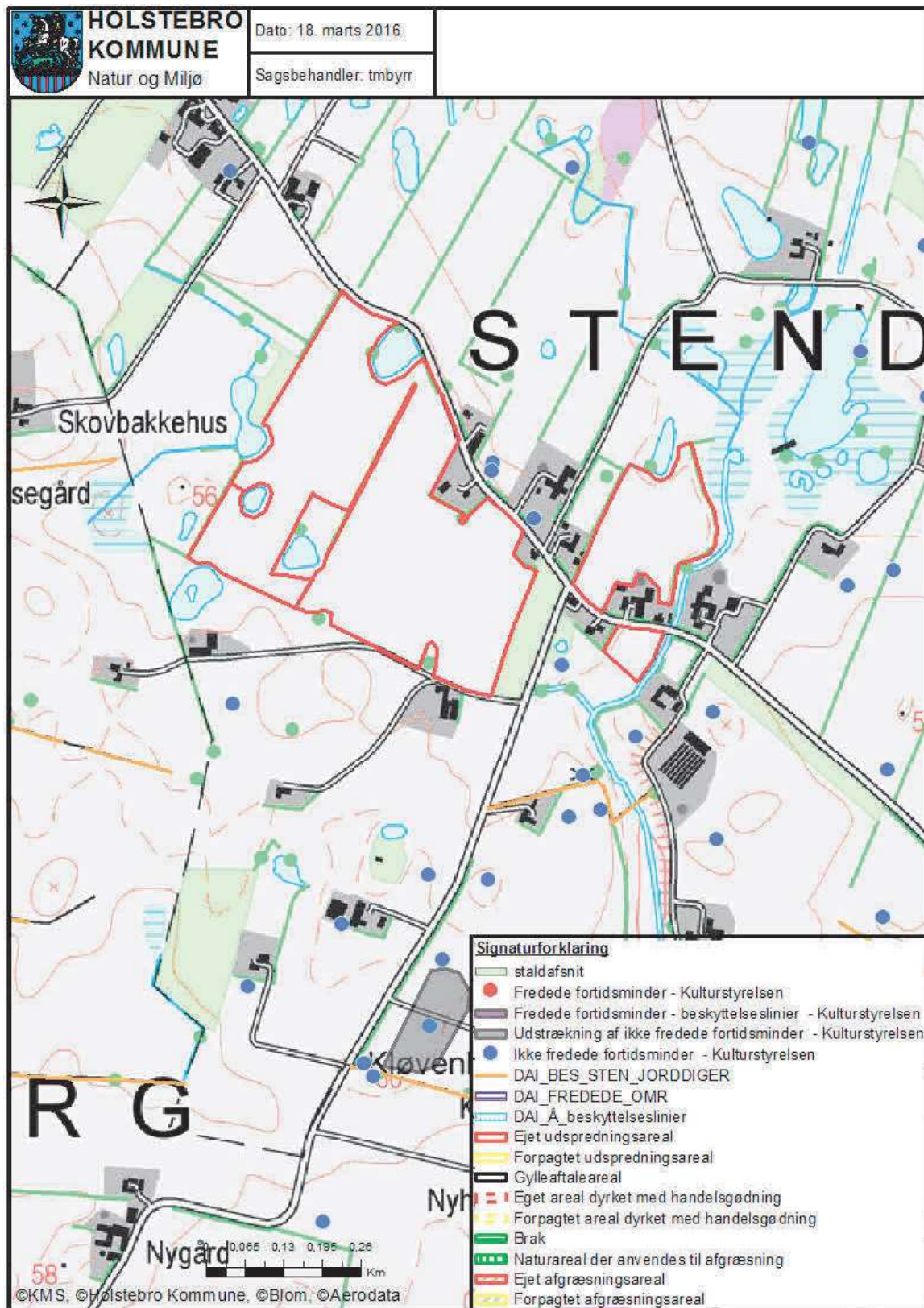


Udbringningsarealer syd for Sevel



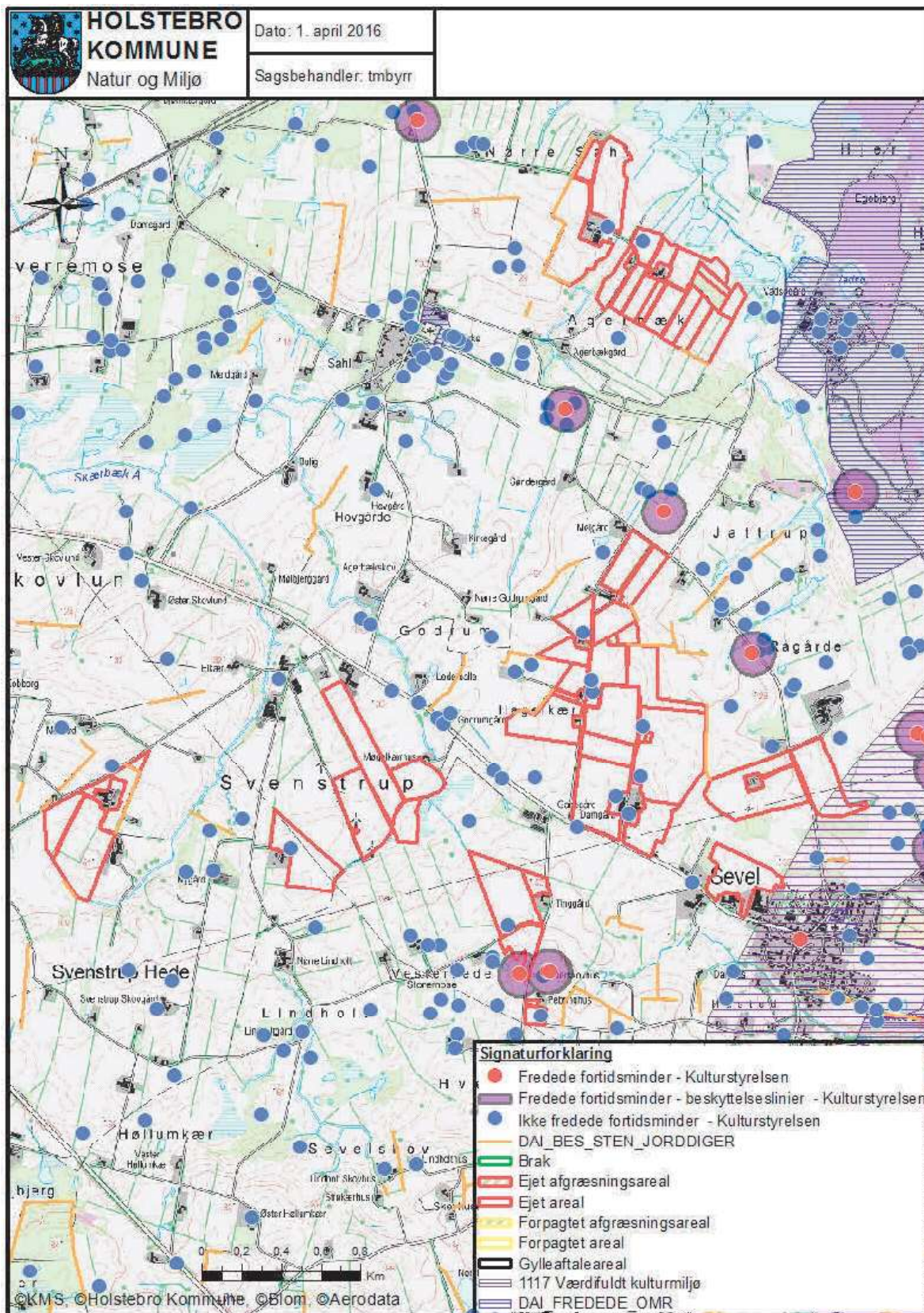


Arealer ved Stendis



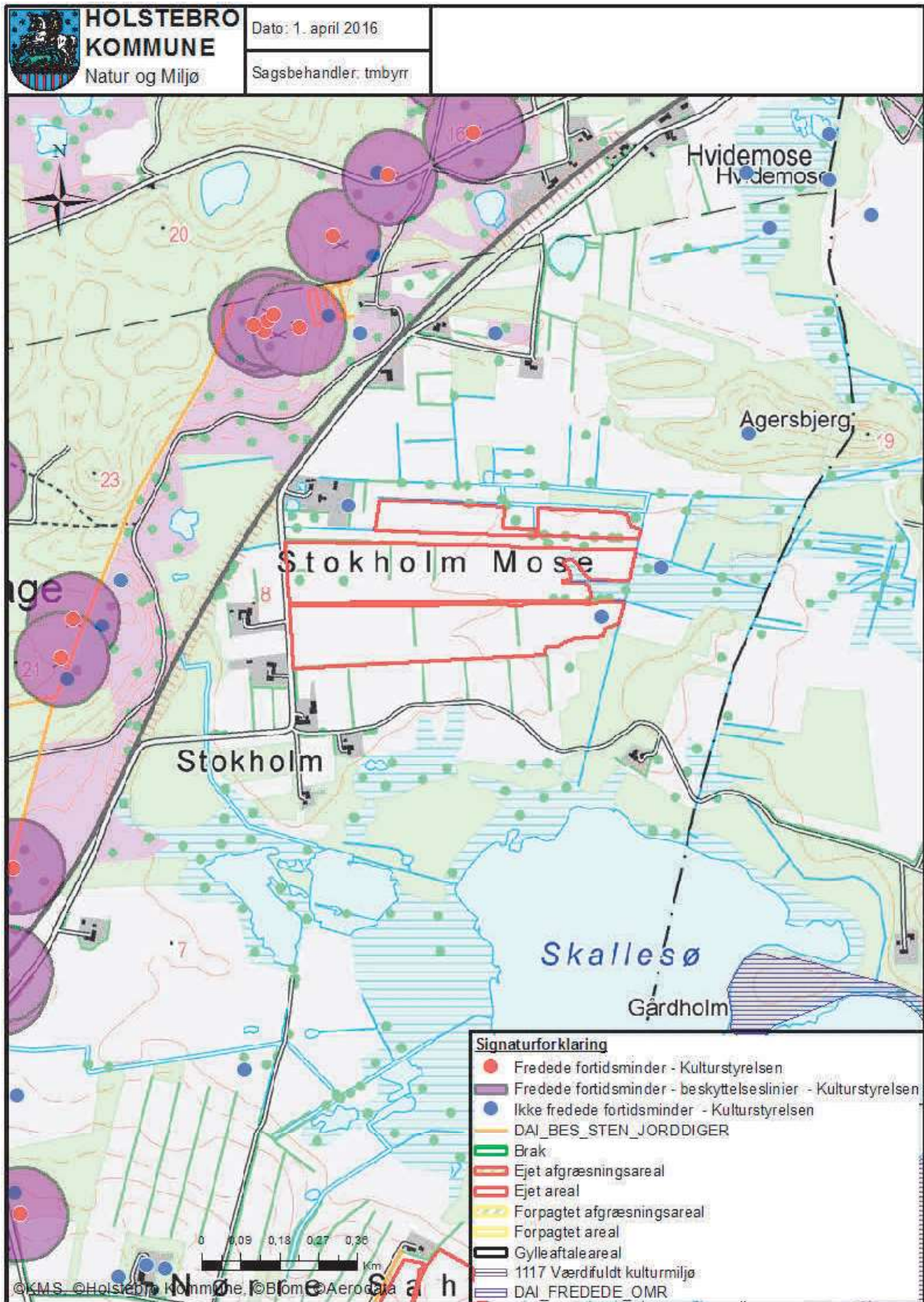


Arealer nord for Sevel



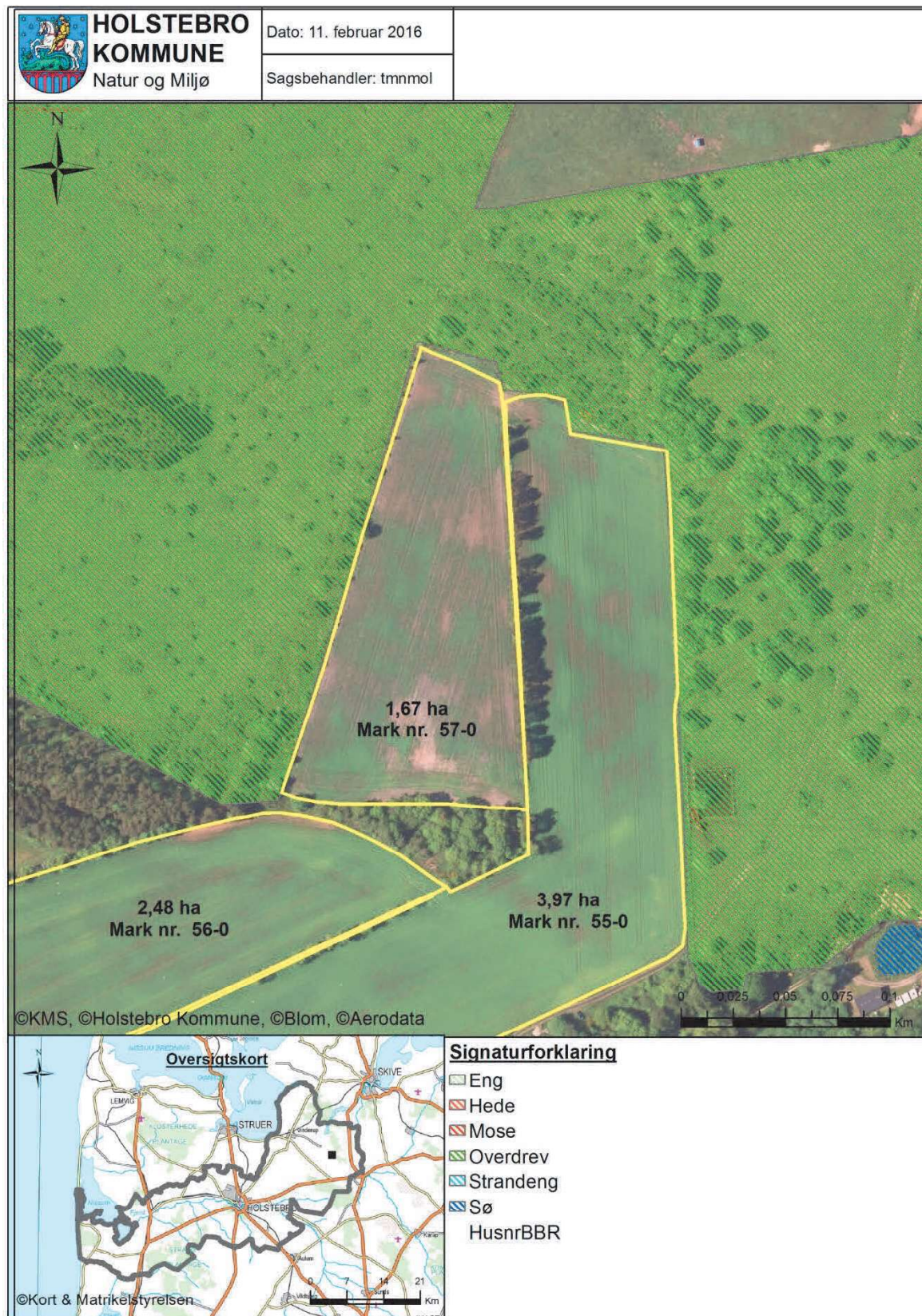


Arealer ved Stokholm Mose





Bilag 24 – Arealer hvor der skal etableres 20 meter bræmmer mod overdrevsarealet





Bilag 25 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter



Bilag 25 – Driftsjournal - del 2 / 2

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
...							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
EI [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				



Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁴.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen⁵ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bækklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosse, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosse, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

⁴ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁵ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.



Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets vandplan. Ifølge Miljøministeriets vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

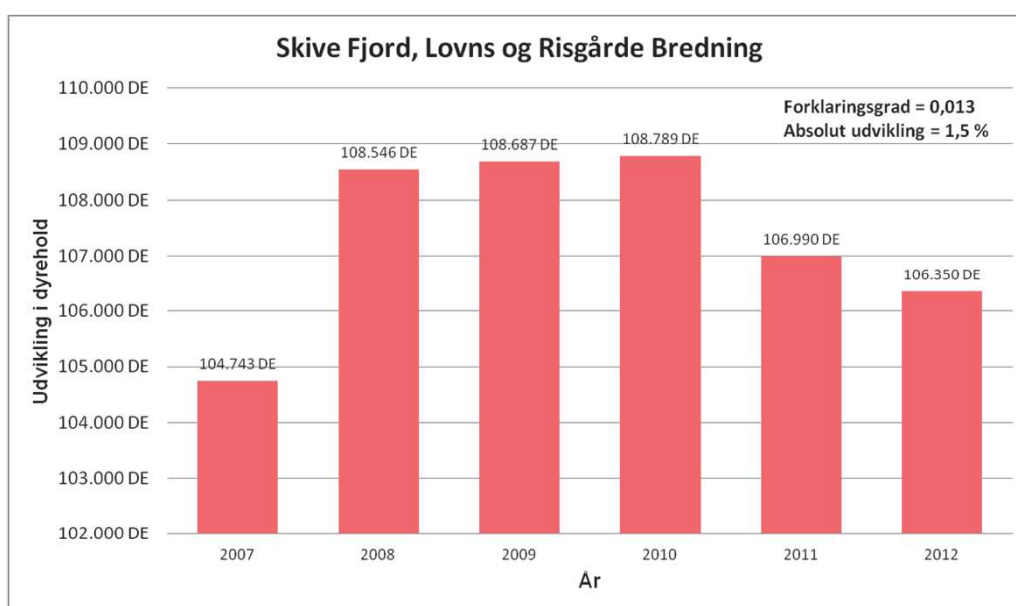
AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.



Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁶ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.



Figur 1. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet af producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralisk gødning (handelsgødning).

⁶ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.



På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.

Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Venø Sund - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

SMV-analysen⁷ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klihede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstofbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.



Kommune at der skal foretages en vurdering konkret vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune ikke vurderet at være et lukket område.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Deloplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund udgør en del af Hovedvandopland 1.2 Limfjorden. Ifølge Miljøministeriets vandplan for Hovedvandopland Limfjorden⁹ er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for området er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilledningen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

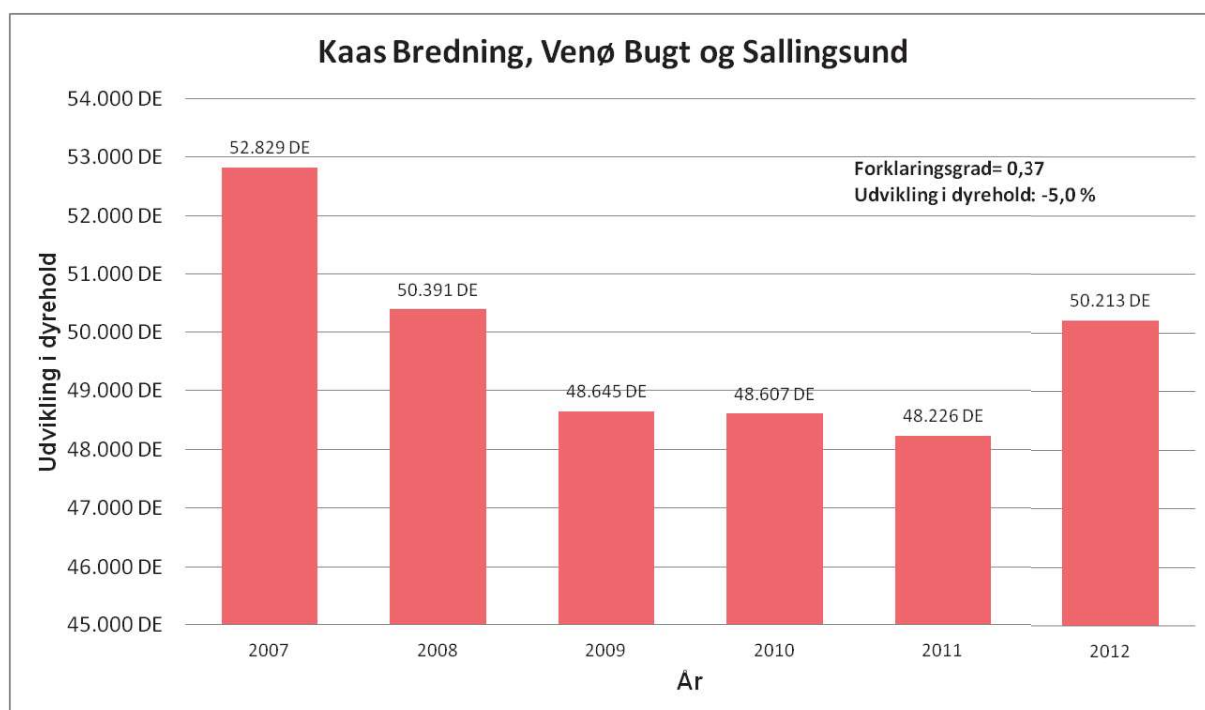
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra



Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.



Figur 2. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund faldet med 5,0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.



Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til forslag til vandplanen for Limfjorden er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (45 %), dambrug (23 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (6 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2012 faldet fra 37,0 tons/år til 16,7 tons/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2012.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
		2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år
		2011	20,9 tons N/år	56	-16,2 tons N/år
		2012	16,7 tons N/år	45	-20,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2012. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse



I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som led i udmøntning af vandplanerne er der Holstebro, Skive, Morsø og Struer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.